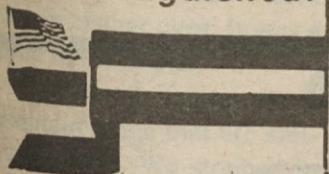

**Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!**

Serving in Ohio and Nationwide, over 200,000 American-Slovenians

Vol. 98 — No. 33

(USPS 024100)

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA, AUGUST 15, 1996

ISSN Number 0164-68X

60¢

Slovenian Gymnast Impresses Clinton

Those who stayed with the extended opening ceremony of the recently concluded Olympic Games in Atlanta on television saw toward the end of the ceremony both the arrival in the stadium of the Slovene team and the presentation of a number of Olympic heroes from past games.

The oldest living gold medal winner, 97-year-old Leon Stukelj of Maribor, Slovenia, drew an enthusiastic response from the audience and from the other Olympic athletes when he bounded onto the platform. Television cameras showed President and Mrs. Clinton applauding warmly and the television commentator noted that Mr. Stukelj not only maintains an active lifestyle but still regularly does chin-ups.

In the current (August 12) issue of *The New Yorker* magazine, writer George Plimpton recounts a day he spent with President Clinton at the Atlanta Olympics and the plane ride back to Washington, D.C. During the course of their conversation, Clinton mentioned Mr. Stukelj. The narrative quoted by Plimpton in the article went as follows:

Plimpton writes: "He (Clinton) especially enjoyed watching the Olympic heroes from the past parading on the stage. 'A lot of people up there I thought very appropriate. Greg Louganis, who dealt so courageously with his H.I.V. I loved the ninety-seven-year-old gymnast, from where, Slovenia? Did you see him dancing around?"

"No, I missed that," I say.

"The president of the Olympics, Juan Antonio Samaranch, was sitting with me, and he said that this ninety-seven-year-old gymnast can sit in a chair and with his arms lift himself up out of his seat with his legs parallel to the ground."

"The President demonstrates, hoisting himself a few inches up off his chair, his legs straight out.

"Wow," I say, not sure whether my enthusiasm is directed toward the President's ability to do this or the ninety-seven-year-old gymnast's. Probably both."

This is just a small fragment, to be sure, but it is one more positive mention of Slovenia in the consciousness of President Clinton. Especially during this election year, it is likely there will be more such opportunities open to Slovene Americans to bring to the attention, however momentarily, of Clinton and republican candidate Bob Dole Slovenia's name.

Just one example: The U.S. Congress currently is considering a law regarding the expansion of Nato, in which Slovenia is for the first time mentioned as one of the newer and newly-independent states of Central and Eastern Europe that has made enough progress toward democratization and civilian control of the military

to be considered for membership. Up to now, three such countries have been so regarded: Poland, the Czech Republic and Hungary.

The U.S. Senate passed a bill including Slovenia in this category. The House of Representatives, however, passed a bill that did not include Slovenia. Because of this and other differences in the two bills it is necessary for the House and Senate to create a conference committee which must reconcile the differences. Once that is done, after the current Congressional recess is over, each body must again vote separately to approve the exact same bill. Only then will it go to the White House for President Clinton's signature.

There is a two-pronged need for those who support the idea of Slovenia eventually joining Nato. The conferees from the Senate side need to be urged to support retention of Slovenia as one of the leading candidates for Nato expansion, while the House conferees need to be persuaded to support that idea. American Home readers are urged to write their Congressman and Senators in behalf of Slovenia, if they support this proposal. Frequent *American Home* Slovene section contributor Paul Borstnik addresses this topic in today's Slovene section.

Rudolph M. Susel

Gallus sings in Lemont

The well-known chorus Gallus from Celovec in Austria is coming to the Slovenian Cultural Center in Lemont, Illinois for a special concert on Sat., Aug. 24.

The name "Gallus" represents to us in America, some of the finest choral singing among Slovenians the world over. Organized in 1960, it has established itself not only in Carinthia, but in the United States and abroad where they performed before large and appreciative audiences.

The chorus was organized by an outstanding musical scholar and composer, the late Dr. France Cigan (1908-1971). Its present director is Professor Jože Ropitz. The singers are also known for their beautiful recordings, among them, the ever popular "Rož, Podjuna, Zila" named after the three valleys of Slovenian Carinthia.

Goulash Benefit

A Goulash and Polenta dinner will be held on Saturday, Sept. 7 for the benefit of St. Mary's (Collinwood) roof project.

The meal will be served in the school cafeteria (after 5 p.m. Mass).

Cook is Julie Zalar, so you know you're going to get something good to eat.

This is a "Matching Funds" project sponsored by St. Joseph KSKJ Lodge No. 169.

Donation is \$7.00. Tickets are available from Tony Nemec (541-7243), Jennie Tuma (944-5083), Greg Clack (731-9285), from other 169 KSKJ lodge members, or in the St. Mary's rectory office.

"Gallus" carries the name of great Slovenian composer Jacob Petelin Gallus (1550-1591), who often added "carniolanus" after his name to further signify his identity and his homeland, Carniola (major portion of present-day Slovenia).

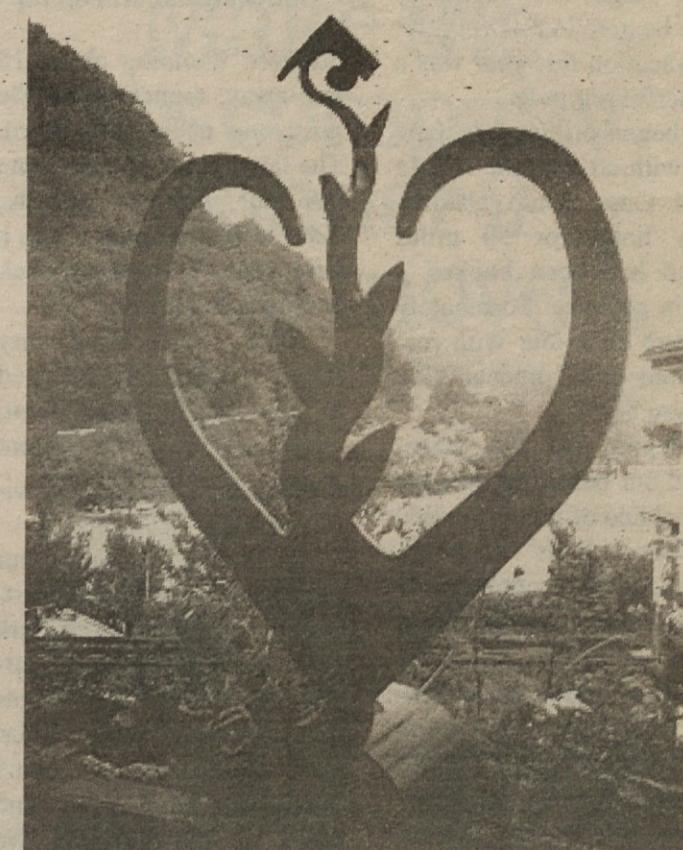
In this way, the composer, though well known in other parts of Europe, always made a clear reference to his ethnic and cultural origins.

The Slovenian Cultural Center welcomes all to the Slovenski dom in Lemont for a delightful concert that will begin at 7:30 p.m. Guests will also be able to participate in the opening of the third major art exhibit at the Dom, featuring the work of Emil Gutman, a painter of Slovenian origin now living in the United States.

Tickets will be available at the door: \$10 for adult guests.

For two weeks David Vetačnik worked on his project in the picturesque and pristine village of Most na Soči. This area of Primorsko is not far from Kobarid and Tolmin, and is highly regarded for the water sports associated with Slovenia's most beautiful river - the Soča.

If there are any questions contact Mojca Gabrič at 261-7115 or Mary Krajncič at 946-3582.

Rastoči Dom "The Growing Home" approximately 20' tall by David Vetačnik, June, 1996.

David Vetačnik creates art project in Slovenia

David Vetačnik, son of Emma and Frank Vetačnik of Avon, Indiana, was recently selected to attend the annual *Artists Colony* for Slovenian artists competition in Most na Soči, Slovenia.

Of 18 applicants from Slovenian communities around the world, only 10 were selected to participate in this annual artists competition.

David Vetačnik joined the ranks of other well known Slovenian American artists like Lillian Brulc from the United States and Hemma Hudl from Austria, as a first-time participant in the annual Artist's Colony (Likovna Kolonija Slovenskih Likovnih Umetnikov - Izseljencev). A professor at the School of Fine Arts at the University of Kansas, Lawrence, David is a sculptor and enjoys working with steel.

for two weeks on their selected projects, and as part of the competition in Most na Soči, left their artwork behind in Slovenia at the end of their two week stay.

Vetačnik's work entitled, "Korenine - naših prednikov" was presented to Slovenia's President - Milan Kucan - at the end of the competition.

Heartiest congratulations are extended to Dave Vetačnik, the first Hoosier (Indianian) participant in the Slovenian Artists Colony!

--P.B.

Kres seeks help

Attention all interested in dancing in Kres or contributing in any way (i.e.: teaching, offering new ideas...) - are welcome to attend a meeting on August 25th at 6 p.m. in St. Mary's auditorium in Collinwood.

Kres is looking for anyone 14 years old or older to attend the meeting regardless of whether or not they have danced before, are currently in Kres, or are former Kres dancers, willing to help.

If there are any questions contact Mojca Gabrič at 261-7115 or Mary Krajncič at 946-3582.

By Jim

I read in papers that the President of the United States is spending a 10-day vacation in Jackson, Wyoming. I hope he enjoys it as much as we did.

As far as being in an area that is truly Americana, he couldn't have chosen a better spot. Sometimes it's easy during the everyday stress of life to forget how lucky we are to be here in this country. Our vacation this year was a wonderful reminder.

It began on Sunday, June 30th with an airplane ride to Rapid City, South Dakota. Every hotel for 50 miles around had been booked a year in advance. Fortunately we were on a tour with reservations in the pioneer Alex Johnson hotel.

Stepping off the plane, spread out before us was the great plains of what is called the "Black Hills" of South Dakota. It even smelled different, a sweet grassy odor. It is amazing to have boarded a plane in Cleveland, and arrive a few hours later in a totally different environment, and yet know we are still in the United States. You realize at once how wonderful and diverse our country really is.

The next day we headed for one of America's most beautiful sights, Mount Rushmore National Memorial. There, carved on the mountain are the facial features of Presidents George Washington, Thomas Jefferson, Theodore Roosevelt, and Abraham Lincoln.

It is one of the most in-

credible sights in the world.

The next day we visited a cattle ranch and watched genuine cowboys as they actually did some cattle roundup work. We visited the Buffalo Bill Museum in Cody, Wyoming where they had a large display of firearms used during the early trek out west.

The following day we entered Yellowstone National Park and stayed at the Lake Yellowstone Hotel. The meals on this trip were extraordinary. The chefs were great. We were surprised to find such delicious food in the national parks, beyond our expectations.

Arising early, Madeline and I decided to take a short walk along the lake before departure time. We were rounding a curve in the road and looking at the water when the corner of my eye caught something huge to

Madeline and Jim on top of Snowbird mountain in Utah.

our left. Standing about 10 feet away, munching on the grass was a bison (buffalo). The large black animal came into our view so quickly, that I at first thought it was a wild bear. Talk about back peddling in a hurry.

After overcoming my initial reaction, we stopped to admire the great beast, which seemed to be content feeding in its protected environment.

Later that morning, our group ventured to the western side of Yellowstone Park to be near the geysers, particularly the one that erupts approximately every hour. How close was our room? Well, all night long and early in the morning we looked out our front window to watch the steam erupting from "Old Faithful." It shoots up about 130 feet.

Your faithful reporter in front of "Old Faithful" in Yellowstone National Park. The geyser is at rest blowing off some steam before it gets ready to erupt.

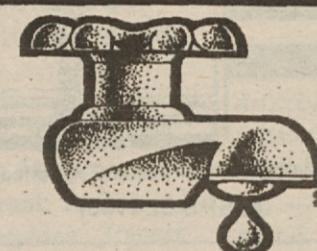
One of the reasons I had chosen this vacation was to see Old Faithful. I thought it incredible that steam would erupt all by itself every hour, and here I was in the perfect spot to see it to my heart's content. Talk about good luck. This was it.

They say there are about 7,000 geysers in that area, more than anywhere else in the world. We saw a few dozen of them. All different. All amazing.

It was here that I also discovered another terrific Western custom called "Mud Pies." I heard our guide order one for lunch. I saw it and decided to do the same.

It is layers of different types of chocolate ice cream. About a pint's worth piled

100 WORDS MORE OR LESS by John Mercina

ONLY IN THE GOOD OLD USA!

BEER IS CHEAPER THAN WATER

AND

NOW YOU CAN BUY WATER

WITH CAFFEINE.

SOMEDAY YOU MAY BE ABLE TO BUY

WATER BOTTLED ON THE MOON.

REMEMBER THE GOOD OLD DAYS WHEN

YOU COULD JUST TURN ON THE SPIGOT ?

*****
A flower believed to be 120 million years old was identified from a fossil found in Melbourne, Australia in 1989. It is called the Koonwarra plant and resembles a modern black pepper plant.

50% Savings

7 day Cancun vacation now only \$590.30 per person for Club International 2 bedroom ocean front condo, including round trip air and ground transportation. Contact Kathy Guard now to book this special.

22078 Lake

Shore Blvd.,

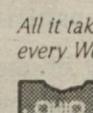
Euclid, OH 44123

Condo Connection
Division of EUCLID TRAVEL

216 - 261-1050

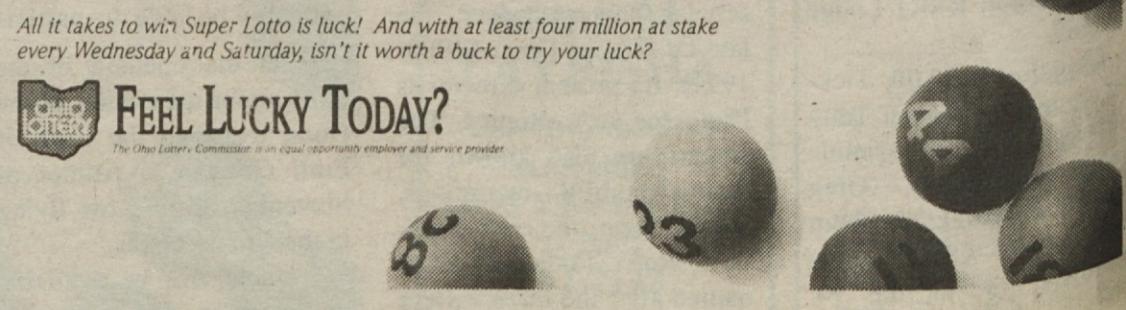
800-659-2662

OUR GAME PAYS YOU MILLIONS EVEN IF YOU CAN'T PITCH, HIT OR FIELD

FEEL LUCKY TODAY?

The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider.

All it takes to win Super Lotto is luck! And with at least four million at stake every Wednesday and Saturday, isn't it worth a buck to try your luck?

(Continued from page 2)
on that bus who didn't have tears in his/her eyes. It was a proud time, indeed.

The Grand Tetons are a mountain range that are simply stunning. We stopped in Jackson for lunch and to watch the local 4th of July parade.

Our rooms were at the lodge in the park. We had no scheduled activities the next day, so we did a bit of hiking in the morning, admiring the mountains and meadows. In the afternoon we took a boat ride which took us right up alongside of the Grand Teton and other mountains. A magnificent sight! After that, we did some swimming, and then enjoyed one of the best meals at the lodge with a window view of the beautiful mountains.

In the next room there is a picture window about five stories high and wide with soft chairs all around. It affords a spectacular view of the Grand Teton Mountains.

That night, we went for a walk, as was our custom, to exercise off some of that outstanding food, when again we almost stumbled into a wild animal grazing alongside the lodge. It was a moose. He just stood there munching. Then we heard another noise. Sure enough, on the other side of the road was another moose, eating the shrubs.

Other people came out to look. They even went back to get their cameras and shot some photos with flash. But the moose didn't seem to mind. They just stayed there enjoying their dinner.

Eventually they decided to make a night of it and lie down on the grass, closed their eyes and went to sleep. It was amazing to see these wild animals in the national parks; as long as you didn't get too close, everything was all right. It was after all, their home, and we were their guests. It would be difficult to find a more harmonious and relaxing place to spend a vacation.

Eventually it was time to bid a fond farewell to the national parks and head for our last stop - Salt Lake City, Utah.

We stopped to dip our hands in the Great Salt Lake. We visited the biggest open pit copper mine in the world - Kennicott Copper Mine. We had an outstanding lunch at Snowbird ski area and later took a lift to the top.

The next day our guide asked who wanted to hear the Mormon Tabernacle Choir. I was the first to raise my hand. We were in luck. It was Sunday morning and they were broadcasting on radio and TV. We were in further luck as there were 11,000 barbershop quartets in town for convention. The group that won last year was invited by the choir to sing at their Sunday telecast. You won't believe this, but there was further luck because they were celebrating the American holiday by singing all patriotic songs.

It was beautiful. Every tour member who saw the show agreed it was one of the highlight half-hours of their lives.

Even though it was in the middle of summer and we were in the desert, and there was no air conditioning in the auditorium, it was comfortable inside. The designers of churches should take notice. The walls of the Tabernacle were completely open to let in the air.

We saw and heard some of the greatness of America causing us to rejuvenate our wholesome national feelings that we may, unfortunately, sometimes take for granted. We hope President Clinton and his family will also be refreshed in communion with America the Beautiful.

Professional couple seeks experienced child care worker for a 3-month-old, beginning in August in their home. Tuesday, Wednesday, Thursday. References required. Please call 486-8454. (3033)

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

Art & Craft Show at SNPJ Farm

On Sunday, Aug. 18 SNPJ Lodge 147 will sponsor its 16th Annual Art & Craft Show and Picnic in conjunction with their 85th Anniversary celebration.

This event will take place at the SNPJ Farm on Heath Road in Kirtland, Ohio beginning at 1 p.m. and continuing until 7:30 p.m.

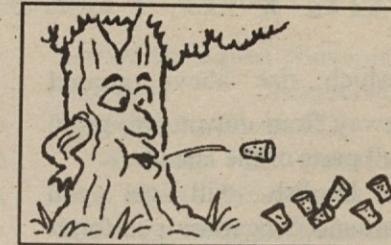
Plenty of delicious food and liquid refreshments will be available throughout the day.

Music for your dancing pleasure will be furnished by the Don Wojtila Orchestra.

Artists will be demonstrating their talents throughout the day and the raffle will take place immediately after the picnic.

If you are a "Friend of the Farm," admission is free; if not, there is a \$3.00 cost at the gate. Call 481-3187 if you need further information.

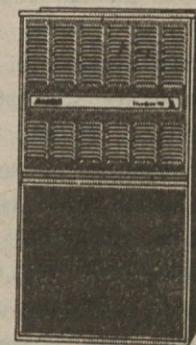
--Betty Rotar
Secretary
SNPJ Lodge 147

Cork is made from the extremely thick outer bark of the oak tree.

432-1114
**Ann's Dressmaking
and Alterations**
Tues.-Sat.: 11 a.m. - 6 p.m.
(Same Day Service)
Weddings, Special Occasions
6027 St. Clair Ave., Cleve.

Make the gas company wonder if you've moved.

Our Freedom 90 gas furnace is one of the most efficient you can buy. Over 90% efficient - compared to around 65% for most older furnaces. You can shrink your monthly gas bill to a fraction of its former self. And enjoy greater peace of mind, thanks to the Freedom 90's lifetime limited warranty. So see your American-Standard dealer about the Freedom 90, and give your neighborhood meter reader something to wonder about.

**AMERICAN
STANDARD**

Built To A Higher Standard.

GORJANC 944-9444
HEATING & COOLING
A Name For All Seasons

30170 Lakeland Blvd.

Wickliffe, Oh. 44092

St. Mary's Alumni Banquet

St. Mary's (Collinwood) 6th Annual Banquet will be held on Sunday, Sept. 29.

Festivities begin with Mass at 12 noon in the church followed by dinner in the school cafeteria. The cost is \$15.00. All profits realized will be donated to the upkeep of St. Mary's school.

For dinner tickets write to St. Mary's School Alumni, 15519 Holmes Ave., Cleveland, OH 44110.

This banquet is open to alumni and friends of St. Mary's.

Shore Carpet

WHITE GLOVE SERVICE
AND INSTALLATION FOR
OVER 20 YEARS

Armstrong, Tarkett
Mannington Vinyl Floors
Cabin Craft - Queens - Mohawk
Lees - Evans Black - Salem - Welco
Philadelphia - World - Diamond
Aladdin - Cumberland Mills
Galaxy

FREE HOME ESTIMATES

AREA RUGS
MADE TO ORDER

Mon. - Tues. - Thurs. 9 A.M.-8 P.M.

Wed. - Fri. - Sat. 9 A.M.-5 P.M.

Visit Our Beautiful Showroom at 854 E. 185th St.

531-0484

Dr. Zenon A. Klos
531-7700
Emergencies

Dental Insurance Accepted

Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)

MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS
FOREIGN & DOMESTIC
STATE EMISSIONS INSPECTIONS

DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

AUTOMOTIVE
SERVICE
EXCELLENCE

222ND STREET
940 East 222nd Street
261-9544

200TH STREET
470 East 200th Street
481-5822

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

My Adventures in East Asia

By JOHN J. PRINCE

Landing in Singapore at 30 minutes after midnight is not the ideal time to arrive. But when you are flying free, using your 45,000 frequent flyer miles, you have to take whatever flight the airline has. It meant being in the air 19 hours from Cleveland with an hour stopover at Narita Airport.

The hotel I had chosen was Le Meridien Changi. It was the only hotel near the airport but was some 25 minutes from downtown. But I was pleased when the hotel shuttle bus came to the airport to meet the flight, making it unnecessary to go through the hassle of riding a cab in the early morning hours in a country where I had never been before.

After a night of insufficient sleep, I awoke and took the hotel shuttle to downtown Singapore. A tour of Singapore's famous harbor seemed to be a good way to start so I took the subway to Clifford Pier and boarded a dragon boat. Just before we departed a crew member asked whether the other seat at the same table could be used by someone. Of course, I agreed and a young American was seated.

I asked where he was from and he said "Cleveland." With a smile, I said, "Never heard of it." He was surprised but probably was more surprised to then learn that was my home, too. But were both amazed to discover that he was about to graduate from the School of Law at Case Western Reserve University, the university from which I had received my law degree. He and the Dean had been in China visiting law schools, something I had done a couple of years ago.

So we palled around for the rest of the day until I had to catch the shuttle back to the Changi Meridian. It was good to have a companion that first day because as the sun went down so did my energy level after almost two days with little sleep. (If you've never been close to the equator, I might point out that in that area of the globe there is no variation between the sunrise and sunset all year long. It is always approximately 7 a.m. to 7 p.m.)

Singapore is an island country about 10 miles by 25 miles with almost 3,000,000 people. The downtown or urban area takes up perhaps 10% of the whole country. From the bright new skyscrapers of the downtown area three subway lines

which rise above ground away from downtown, go to all parts of the island.

English will get you around Singapore comfortably. Almost everyone speaks English as his second language. The Malaysians, Chinese, Indians and others who make up the population speak their original language at home.

There are at least half a dozen tours that can be taken in Singapore. Unfortunately the *sine qua non* of every land tour seemed to be one or more stops at stores making and selling pottery, jewelry and various souvenirs.

I started, therefore, to take my own tours. First, it was mandatory to see the famous Raffles Hotel. Nearby was a very large memorial to the 85,000 civilians (out of 500,000 population at that time) who died during the Japanese occupation in World War II. Orchard Street, the main street, was alive with people for several hours after sunset. And a visit to Sentosa Island is a must.

Two mile long Sentosa Island is half a mile off the southern shore of Singapore Island. I reached it via the cable car which crosses the open water at a height of more than 200 feet. When the car stopped for a couple of minutes in mid air more than 100 feet above a large cruise ship moored just below as I returned from Sentosa (all alone in that cable car) I received an extra "thrill" or two. I was later told there had been a mechanical problem. But as I hung there a couple of hundred feet above the water I thought that the cable company had discovered a sure cure for constipation.

Sentosa has an amusement park, complete with a small artificial volcano. There are also gardens, golf courses and an Underwater World Aquarium. The seven-stop monorail gets you to what I found was by far the most interesting place on Sentosa: The Images of Singapore building. It shows the history of Singapore and has a large area that shows the poignant story of the Japanese occupation, complete with a life-sized tableau of the British surrender in 1942.

A young man from Indonesia whom I met at a restaurant invited me to visit his country, only 40 minutes from the World Trade Center by boat across the Straits of Singapore. So we took the ferry, passing countless

ships from everywhere anchored in the harbor, to Batum, a small Indonesian island 13 miles south of Singapore.

It is being developed as a resort area to lure tourists from Singapore although it has a long way to go to equal Singapore. I was given an invitation to my host's wedding in Jakarta in September but I had to tell him that the air fare was prohibitive.

Kuala Lumpur, the capital of Malaysia, is not well known to most Americans. But it is in the news this year as it takes the title of having the world's tallest (office) building away from Chicago this December with the completion of the new Turn Towers.

(To Be Continued)

"Ethnic Voice of America" President Visits Slovenia

Mrs. Irena Kalada-Smirnov, President of the "Ethnic Voice of America", one of the most important humanitarian organizations in the United States, came for a visit to Slovenia on Aug. 5th.

Mr. Mirko Jelenič, Secretary General of the Red Cross of Slovenia, received her at the Red Cross Headquarters. Mrs. Kalada-Smirnov informed him about the role and activities of her institution which is mostly dealing with children relief.

Simultaneously she expressed her wish to establish contacts with the Red Cross of Slovenia as well as cooperation in organizing holidays and medical treatment for the children affected by the Chernobyl catastrophe at the Youth Health Resort Debeli rtič.

The American organization is in favor of establishing a lasting cooperation between American members, Slovenia and Belorussia. In order to achieve that, they have already prepared a program of holiday making for Belorussian children at Debeli rtič.

beli rtič which would be financed by their organization. Just today the first Belorussian family - mother with two children - arrived to spend some time at Debeli rtič.

In their further agreements, the Red Cross of Slovenia and the Ethnic Voice of America will also study the possibilities of co-financing the reconstruction of the Debeli rtič Health Resort as well as signing a long-term cooperation contract.

--Red Cross of Slovenia
Information Service

Mario Kavcic, producer and announcer of the "International Program" heard on WATJ 1560 AM, Chardon, Ohio at noon Saturdays, and an advertising manager who does sales for the American Home newspaper, is an officer of the "Ethnic Voice of America" which sponsors bingo games in the Greater Cleveland area to finance these humanitarian ventures to help stricken children throughout the world.

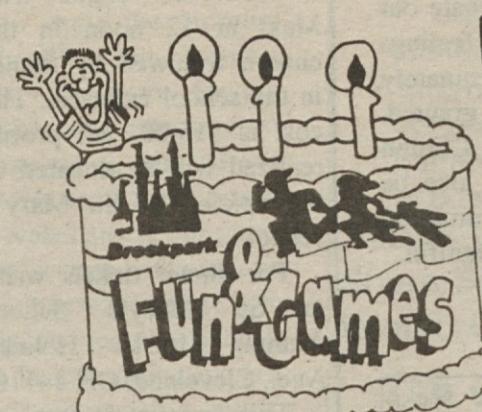

Regular, vigorous physical exercise, doctors say, helps your heart because exercise may widen arteries so complete blockage, such as by a clot, is much less likely.

Awards Night

The 6th District Police Department will hold their Awards Night on Wednesday, August 21 in St. Vitus Auditorium, beginning at 7 p.m.

Honored will be six people who were instrumental in solving the Mrs. Mary Mrva murder case. Four of them policemen, and two civilians.

INDOORS & OUT

WE HAVE MORE...

BIRTHDAY PARTY FUN THAN ANYONE!

INDOORS

YOU GET...

- Great Pizza (2 slices per person)
- Ice cream
- Cotton candy
- Choice of soft drinks
- Personalized birthday cake
- 10 game tokens per person
- Party decorations, hats & balloons
- Professional table service
- The "birthday song"
- Special surprise for the birthday person
- And we clean up the mess!

459

per person

Deluxe Birthday
Parties start at

699

per person

call or ask for
more information.

OUTDOORS

Get everything included with the indoor package plus... enjoy the outdoor activities for 1/2 price!
Mini Golf \$2.00, Go Karts \$2.00,
with \$4.59 Birthday Party.

Ask about our GROUP and
OVERNIGHT PARTIES, too!

6770 Brookpark Rd.

Between Pearl and Ridge Aves.

351-1910

OPEN
11am - 11pm
EVERYDAY

Prices effective 7/1/96

Slovenian Cultural Garden to help celebrate One World Day

There is some considerable excitement brewing at the Slovenian Cultural Gardens in Cleveland's Rockefeller Park. On September 8th, the park will be celebrating One World Day.

This celebration is designed to showcase each of the nationalities and their gardens.

The day begins with breakfast being served in the park at approximately 10 a.m. During the day there will be entertainment provided by each of the nationalities and some, including the Slovenian Gardens, will be selling finger foods. In addition, the first 300 people to visit the Slovenian Garden will receive a carnation.

The park is celebrating its centennial this year. There is a lot of work to be done to preserve the park for the next 100 years and the Slovenian Garden is no exception.

There is no denying that the Slovenian Garden needs extensive work. The fountain has been turned off for the summer due to a leak in the drainage system which

resulted in a collapse of a retaining wall. Restoration will be a long process.

But that doesn't mean there is not a lot to do right now to keep the garden beautiful.

On Saturday, August 31st, the Slovenian Cultural Garden Association is sponsoring a clean-up day at the Slovenian Gardens in order to prepare it for the One World Day. If you would like to participate, just show up at the garden (with gardening tools if you have them) at about 9 in the morning.

Rockefeller Park is located south of Interstate 90 on the Martin Luther King Boulevard exit just east of downtown Cleveland. The Slovenian Garden is located just south of St. Clair Avenue between M.L.K. Boulevard and East Boulevard.

For more information contact John Valencheck at (330) 825-5861 or write to: Slovenian Cultural Garden Association, 15519 Holmes Avenue, Cleveland, OH 44110.

Slovenia Ready to Fully Join NATO

By Timothy F. Ashby
Christian Science Monitor

In the five years since declaring its independence from Yugoslavia, Slovenia has demonstrated an unwavering commitment to integrating its economic, diplomatic, and military institutions with Western Europe and the Atlantic alliance.

More fortunate than other emerging nations from the former Yugoslavia, Slovenia's struggling for independence lasted just 10 days. While its troubled neighbors are often the source of headlines, Slovenia's integration into Western Europe is going largely unnoticed.

Slovenia has recently taken concrete steps toward formal integration into Western Europe. Culturally, it is already a Western European country. Its industrial history, culture, and customs are similar to those of Western Europe.

Slovenia is overwhelmingly Roman Catholic. For centuries it's had close ties to Austria and Germany, now important trading partners. Slovenia's capital, Ljubljana, is geographically further to the west than the capitals of three European union members: Austria, Sweden, Finland.

On June 10, one of Slovenia's long-standing foreign policies goals came closer to fruition when Prime Minister Janez

Drnovsek signed Slovenia's associate membership agreement with the EU.

Associate EU membership allows Slovenia to begin integrating its trade and diplomatic structures into the European system and is an important step toward full membership, expected by 2001. In the days following, Slovenia became an associate member of the EU's fledgling defense wing, the Western European Union.

With the most dynamic economy in Eastern Europe and a higher gross domestic product per capita than some current EU members, Slovenia is considered to be an attractive candidate for full EU membership. It has successfully restructured its economy to bring better standards of living and a high degree of economic freedom to all its citizens.

The EU is already Slovenia's main trading partner and accounts for about 70 percent of its total foreign trade. Slovenia was also recently honored when all three leading credit agencies for long-term debt awarded it "A" ratings: the highest initial credit ratings ever assigned to one of the transition economies of Central and Eastern Europe.

Slovenia is taking steps to align itself militarily with Western Europe and the United States through membership in NATO. Mr.

Drnovsek met recently with US Defense Secretary William Perry to sign an historic agreement that Perry called "an important step in bringing Slovenia closer to the NATO alliance."

The agreement, which allows the US and Slovenia to exchange classified military information, demonstrates what Secretary Perry calls "a higher level of trust and openness" between the two countries. Slovenia already cooperates with NATO through the Partnership for Peace military program.

Slovenia was never considered a part of the former Soviet bloc, nor was it ever a member of the Warsaw Pact. Slovenia's membership in NATO may be a good means of demonstrating to opponents such as President Boris Yeltsin that the alliance can be enlarged without jeopardizing trans-European security.

Another attractive quality about Slovenia is its location. Slovenia is a geographic bridge between Italy and Hungary, another prospective EU and NATO member, which is already a key trade partner of the EU. It could act as a geographic "buffer" between the rest of Western Europe and the delicate Balkans.

Perkins Restaurant

22780 Shore Center Dr.
Euclid, Ohio 44123
216-732-8077

Operated by Joe Foster

STOP IN AT

BRONKO'S Drive-In Beverage

510 E. 200th St.
Euclid, Ohio 44119
— 531-8844 —

Imported Slovenian Wines

Chalet Debonne Vineyards
Domestic and Imported Beer & Wines
— OHIO LOTTERY —

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 10 p.m.
Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (no wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner: David Heuer

FESTIVAL

23802 Lakeshore Blvd., Euclid

Aug. 15 thru 18

• MUSIC & DANCING •
CASINO GAMES • FOOD • BEER GARDEN
CARNIVAL RIDES & KIDDIE GAMES
OPEN DAILY AT 6:00 P.M. - SUN. AT 1:00 P.M.

THURSDAY - Don Wojtila (6 TO 10 PM)

FRIDAY - Tempted (Country & Western)
plus free line dance instruction
(6:30-11:00 PM)

SATURDAY - Fred Ziwich (7 TO 11:00 PM)

SUNDAY - The Big Band Combo - (2 - 6:00 PM)
Sumrada Brothers (6:30 - 10:00 PM)
Chicken Barbecue (2 TO 6:00 PM)

SNPJ fraternal to establish Habitat for Humanity in Slovenia

PITTSBURGH, PA — America's Slovenian community will come together for the next 12 months to help establish the first Habitat for Humanity chapter in Ljubljana, the capital city of Slovenia in Central Europe.

SNPJ has opened up a fund to collect donations from generous supporters eager to assist this project to provide decent homes for families in Ljubljana at prices the citizens can afford.

Ian Walkden, Habitat's Associate Area Director for Europe, said, "For the past year-and-a-half, Habitat for Humanity International has been helping a group of local people interested in implementing its program in Ljubljana."

As a non-profit Christian housing organization that responds to invitations from groups around the world, Habitat's aim in Slovenia is to help the people of Ljubljana to form a fully functioning "affiliate" capable of building and renovating low-cost housing.

Once communist when part of the former Yugoslavia, peaceful Slovenia celebrated its 5th year of independence on June 25th and is working toward a fully-privatized economy as it

nears full membership in the European community.

Walkden said, "Habitat for Humanity International has a strong desire to support the group in Slovenia. The privatization process that is now so powerfully underway is creating market conditions that have already forced up the cost of housing beyond the point which many ordinary citizens can afford."

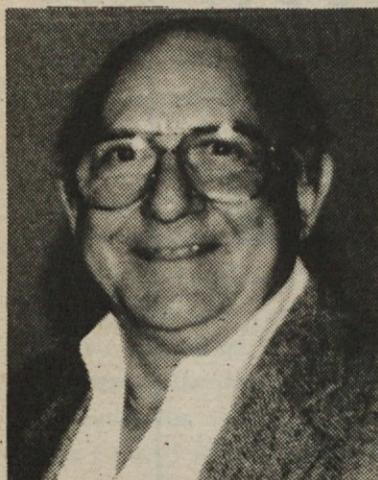
He added, "The availability of new government housing is minimal and there is no safety net. In these conditions, many are forced to live in the black market, exposing their families to an uncertain future. Many are forced to depend on the extended family unit, leading to overcrowding and a loss of dignity. Habitat believes it can be successful in Ljubljana, but it needs your help."

You do not have to be a member of SNPJ nor do you have to be Slovenian to support this fund-raising effort. All contributors will be recognized in future issues of SNPJ's weekly publication PROSVETA.

To contribute, simply send your check or money order to SNPJ Habitat for Humanity, 247 West Allegheny Road, Imperial, PA 15126-9774.

In Loving Memory

Of Our Husband, Father,
Grandfather and
Father-in-Law

Frank A. Zitko

Died Aug. 15, 1994.

If we could have a lifetime wish,
One wish that could come true.
We would pray to God with all our hearts,
For "Yesterday and You".
A thousand words cannot bring you back, we know
Because we tried.
And neither will a million tears,
We know —
Because we cried.
And now, all we have left are memories.

SADLY MISSED BY:

Dorothy — Wife
Frank J. — Son
Susan — Daughter
Ann — Daughter-in-Law
And Grandchildren

Coming Events

Sunday, Sept. 1

St. Jude Parish, 590 Poplar St., Elyria, Ohio, Festival and Chicken Bar-B-Q from 12 noon until 9 p.m.

Monday, Sept. 2

Annual Picnic of "Songs & Melodies of Beautiful Slovenia" radio program, Croatian Center, Millvale, Pa., noon to 8 p.m. featuring Dick Tady Orch, Lado Jaksa's duo direct from Slovenia and button-boxers galore. Food & refreshments

Saturday, Sept. 7

Goulash and Polenta dinner for St. Mary's (Collinwood) Roof Repair project. Julia Zalar cook. KSKJ "Matching Funds". Tickets (at \$7) each call: 541-7243, 944-5083, 731-9285, or rectory.

Sunday, Sept. 8

St. Vitus Altar Society Annual Dinner 11:30 to 1 p.m. in St. Vitus Auditorium.

Saturday, Sept. 14

Fantje na Vasi concert, St. Clair Slovenian National Home, 7:00 p.m.

Saturday, Sept. 28

Church of St. Cyril, 62 St. Marks Place, New York celebrates 80th anniversary with 12 noon Mass celebrated by Slovenian bishop Msgr. Metod Pirih. From 3 to 8 p.m., anniversary dinner at Grand Hyatt New York, Park Ave. at Grand Central.

Sunday, Sept. 29

St. Mary (Collinwood) Alumni Banquet. Noon Mass followed by dinner in cafeteria \$15 for benefit of roof repairs. Tickets write St. Mary's Alumni, 15519 Holmes Ave., Cleveland, OH 44110.

Sunday, Oct. 13

Slovenian American National Art Guild Art & Crafts Show at Gateway Manor, E. 200 St., Euclid from 1-5 p.m.

Sunday, Oct. 27

St. Vitus Alumni Hall of Fame Honoree Day. Mass at 12 noon; dinner in auditorium.

Saturday, Nov. 2

Glasbena Matica Concert, Slovenian National Home, St. Clair Ave.

Saturday, Nov. 9

Belokranjski Club's Martinovanje.

Saturday, Nov. 9

Jadran Fall Concert Dinner Dance, Slovenian Workmen's Home. Dinner 5-6:30 p.m.; Program 7 p.m.; Dancing following. Tickets call 481-3187.

Sunday, Nov. 10

St. Mary's Church (Collinwood) celebrates 90th anniversary with banquet.

Sunday, Nov. 17

Fall concert of Slovenian Junior Chorus, 3 p.m., at Slovenian Society Home, Euclid, Ohio.

Thursday, Nov. 28

Annual Thanksgiving Polka Show

SPECIALIZING IN FIRE DAMAGE REPAIR
REROOFING-HOT TAR
BUILT-UP-GRAVEL
SIDING-GUTTERS
AWNINGS-WINDOWS

YANESH
BROS.
CONSTRUCTION CO.

PHONE: 943-2020
PHONE: 943-2026

FRED P. KOCHEVAR

29010-13 EUCLID AVENUE
WICKLIFFE, OH 44092-0377

Summer Specials !!!

Available Only At:

25931 Euclid

Phone:

289-3722

MAIL BOXES ETC.

Hours: Mon-Fri

8:30 am - 7 pm.

Sat 10 am-4 pm

Sun: 12 noon-4 pm

East-Side Office:

Euclid-Richmond Shopping Center

COPIES & MORE

It's Not What We Do. It's How We Do.

\$1.00 OFF

UPS Ground Service

\$5.00 Minimum Order
Authorized UPS Shipping Outlet

MAIL BOXES ETC.

20% OFF

Laminating

Our service doesn't end when you've finished making copies. We also offer a full line of laminating services - perfect for your business proposals, presentations, or special projects. At Mail Boxes Etc., we know a copy is more than just a copy. So, our Centers are equipped with high quality, regularly maintained copy machines so your copies will be clean, crisp and clear.

MAIL BOXES ETC.

3¢ COPIES

Limit 500 per person

One Side, 20# White Bond,

8 1/2 x 11", Self Service

24 Hour Access

We realize your copy needs don't end when our Center closes for the night. Now, it's easy to get 24 hour access to our top quality copiers.

We accept and recycle your clean, loose packaging peanuts.

Specialists in
Corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

5216 Wilson Mills Rd.
Richmond Hts., Ohio 44143
461-7989 / 461-0623

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

Death Notices

FRANK A. TURK

Frank A. Turk, 75, died July 25, 1996.

He was the husband of Antoinette (nee Kolegar); father of Thomas (Beverly) and John (Joan); grandfather of Carrie, Jennifer, Kristy, and Andrew; brother of Dorothy, Irene, Clarence, Esther, Richard, Joan and the late Eleanor, Constance, Elmer, and Theresa; dear friend of Mike and Melba Belmonte of Boston, MA.

Mr. Turk served in the U.S. Navy during World War II.

He was a member of Lodge Danica No. 11 the Euclid Pensioners, and V.F.W. Post 1056.

Mass of Christian Burial was held on Saturday, July 27, 1996 at St. Paul's Church (Chardon Rd.) at 9:30 a.m. Interment All Souls Cemetery. Family received friends at the Brickman & Sons Funeral Home, 21900 Euclid Ave., Friday, July 26.

Contributions to the American Heart Association would be appreciated.

DID YOU KNOW Slovénia... JOSEPH ZELLE

According to the Ministry of Traffic and Connections, there are over 1,000 flights of airplanes over Slovénia every day.

Raymond Débéc was 6th in the air rifle event of the Olympics in Atlanta.

World Bank has approved loans to 3 Slovénian banks. A total of 75,000,000 marks were divided as follows: New Ljubljana Bank got 35,000,000 marks; SKB was loaned 30,000,000 marks; and 10,000,000 marks to the Bank of Celje.

The oldest living participant in Olympics, Leon Štukelj, was back in Slovénia. Štukelj was featured in the grand opening of Olympic festivities. He had nothing but praise for the reception that he got while in Atlanta and was especially flattered by the newsmen and cameramen that surrounded him during his

CARST-NAGY
Memorials
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the
Slovenian Community."

In Loving Memory

Father
41st Anniversary

Mother
14th Anniversary

Anton Sr.

1886-1955

Helen Moze

1896-1982

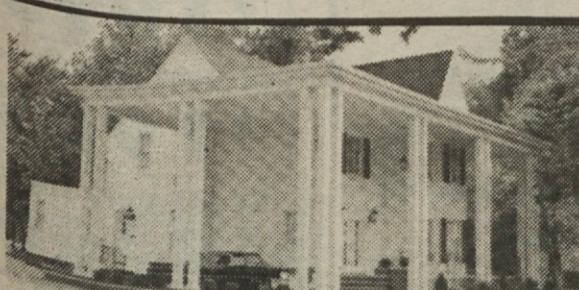
Brother

Louis

53rd Anniversary
1926-1943

Sadly missed by:
Anton Jr., wife Kay

Cleveland, Ohio, Aug. 15, 1996.

Crobaugh Funeral Home

22595 LAKE SHORE BLVD.
EUCLID, OHIO

Telephone 731-4259

Gregory M. Danaher
Embalmer & Funeral Director

stay at the Olympics. Congratulations, Leon! Another proud Slovénian getting credit for his country, Slovénia

Scientists from the Archeological Institute of Ljubljana, members of the SAZU (Slovénian Academy Arts and Science) have confirmed that the town of Kobarid had a

history of bishops for the past 1,500 years. Goths first and later Langobards occupied the territories. It was under King Théodoric the Great that the inhabitants in the region lived peacefully among themselves. Old church sites have also confirmed the ancient history.

Mobitel already has 34,000 subscribers to its mobile telephone service. The digitized system uses 50 base stations, operating in the 900 MHz band. It is estimated that 40% of the users are visitors and vacationers. By the year 2,000 more than 100,000 subscribers are expected.

In Loving Memory

1911

1996

It is with deep sadness in our hearts, and submissive to the will of the Creator, that we announce the passing of our dearly beloved sister, sister-in-law, aunt, and great-aunt

MAMIE MARIN (nee: Perse)

who was called to her heavenly reward on July 2, 1996, after a lengthy illness. Our beloved was born in Thomas, West Virginia on October 25, 1911. She and her husband, Stanley (deceased), had owned a tavern for many years at E. 79th and St. Clair, and later at E. 71st St. and St. Clair: Satellite Bar.

She belonged to the following organizations: St. Vitus Altar Society, St. Clair Pensioners, American Slovene Club, Progressive Slovene Women's Club, Circle 2; Euclid Pensioners Club, Slovene Women's Union Branch 50, Marie Prisland Cadets, and AMLA Lodge 14.

Funeral services were held on July 6, 1996 from the Zak Funeral Home with a Mass of the Resurrection in St. Vitus church. Burial at Calvary Cemetery. We are deeply indebted to Rev. Joseph Boznar for celebrating the Funeral Mass, praying the rosary, his heartfelt sermon, and his prayers at grave-site. Special thanks are also extended to Rev. Joseph Gobel, Chaplain, for his last rites, and prayers with Sister Mary Avsec, SND.

May God bless the following representatives of organizations she belonged to for their prayers and comforting words: Stanley Frank, Gene Drobnič, Josephine Turkman, Harry Brule, Ann Tercek, Marie Prisland Cadets and Honor Guard.

Deep appreciation is extended to everyone for their beautiful floral pieces, flowers, and Mass offerings, to those who attended the wake, prayed the rosary, attended church services, for the many expressions of sympathy, and to those who accompanied our loved one to her final resting place.

Special thanks to Mr. David Krizan, for his singing and organ accompaniment; also to the pallbearers, and to the staff at Zak Funeral Home for their concern, and excellent handling of the funeral arrangements.

Thank you cards were sent to all who remembered us and our loved one in a special way. If inadvertently, we missed anyone, please accept our apology, and may this public notice serve as a special thanks to you.

*It broke our hearts to lose you,
But you did not go alone;
For part of us went with you,
The day God took you home.*

Sadly missed by:
ERNESTINE JEVEC, Sister;
LEO JEVEC, brother-in-law;
LT. COL. ROBERT JEVEC, nephew;
L.P.N. BETTY LEE GORGON, niece;
LEE ANN GORGON, great-niece;
ROBERT GORGON, great-nephew; TANJA JEVEC, great-niece;
and relatives in the U.S.A., and Slovenia

8 Vic Gribbons Honored at Collinwood Homecoming

On Sunday, August 25th, the Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Avenue, Cleveland has planned a "Music Fest" featuring various orchestras. They will be honoring Vic Gribbons of the Johnny Vadnal Orchestra as "Musician of the Year."

Born of Slovenian and German parents in 1937, Vic Gribbons received his musical talent from his father, who played the banjo and guitar for many Cleveland bands including Frank Yankovic in the 1940s.

Gribbons said, "My mom and dad bought me an accordion when I was 9 years-old and made me practice every day for one hour. When I was 16 and after playing the accordion with Frank Hoffert for two years, my interests turned to the electric bass.

"I bought my first bass when I was 18 and played with such bands as the Rythem Kings, Sundowners, and the Hobos. I then moved on to the polka scene and played with Frankie Kramer, Milan Raconovic, Eddie Habat, Fred Kuhar, Dan Peters and Al Nowak.

"I then settled down and played the next 17 years with Joe Toriskie and the Casuals. After taking a break in 1990, I was fortunate to be asked to join the Vadnal Band. This was made possible by the retirement of Tony Vadnal, whom I truly admire.

"These last six years of playing with John Vadnal have been the highlight of musical career. Before playing Vadnal not too many people heard of Vic Gribbons.

"I would like to take this opportunity to personally thank John Vadnal for allowing me to join the Vadnals and to help me become what I am today as a musician and a person. Since joining the Vadnals I have had the pleasure to play with many polka bands such as Eddie Rodick, Bob Kravos, Mike Wojtila, Gary Siebert in Las Vegas at the Sands Polka Festival, and the one band whom I really have to extend a big *Thank You* to is Tony Fortuna and the boys for allowing me to join them and do vocals at their band jobs.

"One of the last exciting musical tours I performed was with Al Nowak at Frankenmuth, Michigan's May Fest. As a band we backed up Myron Floren for a whole week, playing to sell-out performances three times a day.

"I also would like to credit my Uncle John Gribbons for inspiring me in the

polka business as he wrote many polkas including *Loretta*, *Swing Shift*, and *Miza Potica* for John Vadnal.

"My education included graduating from Euclid Senior High School in 1955 and continuing on to related technology in engineering at an Ohio apprenticeship school for tool and die, and also Ohio State College in 1959 for engineering. My education led to my owning my own business, Accutron Tool Inc., in Willoughby, Ohio.

"After music, my second love is fishing, as many of you know who have visited my living room in my home. I also have a charter captain's license in the U.S. Coast Guard.

"I would also like to recognize at this time some very special people who have taught me a great deal in the polka world. My special thanks to Bill Srnick, Frank Mahnic, Frank Vadnal, Tony Vadnal, Norm Kobal, and Joey Stradiot.

"My wonderful family consists of my children Kimberly, Daniel, Victor, Kristin, Tammara, and Wayne. I have five wonderful grandchildren: Brittany, Nicole, Ryan, Michael, and Tara (and one on the way).

"Last but not least, always supporting me and being there at almost every

band job, is my most understanding and loving wife, Linda.

"From my entire family to all of you "Quote" L.O.V.E....

"—Alias Shamu"
(Shamu is Vic's nickname.)

Applesauce

Peel, quarter and core 12 sweet-tart apples (about 3-1/2 pounds of Granny Smith, McIntosh or Cortland).

Combine the apples, 1/2 cup apple cider or juice, 1/2 cup sugar, the juice of 1 lemon and 1 tablespoon of cinnamon in a large, heavy, non-aluminum saute pan.

Cover and cook over medium-low heat, stirring occasionally, until the apples begin to give off their juices. As the apples soften, mash some of them against the side of the pan with a fork. Cook until there are still some chunks bound with a thick puree, about 30 minutes.

Stir in 3 tablespoons unsalted butter if desired, and more sugar or lemon juice if needed.

Store refrigerated in airtight containers for up to 1 week or in the freezer for several months.

Serve hot or at room temperature. Makes 1 quart.

* Money is a stupid measure of achievement, but unfortunately it is the only universal measure we have.

--Charles Steinmetz

I expect to pass through life but once. If, therefore, there be any kindness I can show, or any good thing I can do to any fellow being, let me do it now and not defer or neglect it, as I shall not pass this way again.

--William Penn

ED PIKE

"AS IS" SALE

'81 Cougar 4 DOOR.

\$395

'86 Escort 2 DOOR

\$595

'87 Lynx 2 DOOR

\$595

'88 Ford Festiva

\$885

'86 Cougar XR7

\$895

'88 Mercury Tracer

\$985

'86 Celebrity 4 DOOR

\$995

'88 Tempo

\$1095

'86 Ranger Super Cab

\$1195

'82 Cadillac Fleetwood

\$1295

'88 Taurus

\$1295

'87 Aerostar

\$1885

'88 Ford Crown Victoria

\$1995

'88 Grand Marquis 4 DOOR

\$1995

'89 Mercury Tracer

\$4990

ALL CARS REQUIRE WORK OF SOME KIND. NO WARRANTY OF ANY TYPE. ALL SALES ARE FINAL.

ED PIKE

Open Mon. & Thurs. till 9 pm
Tues., Wed., Fri. & Sat. till 6 pm

9647 Mentor Ave.

Mentor

942-3191 • 357-7533

Wilke Hardware

Owned by American-Slovenians

Paints, Glass, Housewares, Plumbing,
Electrical Supplies, Garden Supplies.

—Screens and Storms Repaired —

809 E. 222nd St. Euclid, Ohio 44123
RE 1-7070

"Our Family Has Been Here
to Serve You Since 1903"

—Serving Slovenian Families for 90 Years.—

Grdina-Faulhaber Funeral Home

17010 Lakeshore Blvd.

Cleveland, Ohio 44110

531-6300

For further information call Don Faulhaber—Funeral Director

Preplanned Funeral Arrangements Available

Facilities Available Throughout Northeast Ohio

25900 Euclid Avenue

Euclid, OH 44132

261-8383

Call us today for a lunch and tour

Independent and Catered Living

- Private garden apartments
- Housekeeping
- Planned activities
- Transportation
- 24 hr. Emergency Pull Cord
- Free Laundry Facilities
- Nutritious Meals
- No endowment or entrance fee

VESTI IZ SLOVENIJE

Slovenski olimpijci deležni navdušenega sprejema javnosti ob vrniti domov

Poprejšnjo sredo je več tisoč Ljubljancov na Prešernovem trgu navdušeno pozdravilo člane slovenske ekipe, ki je nastopila na olimpijskih igrah v Atlanti. Največ aplavza sta prejela dobitnika srebrnih kolajn Brigita Bukovec in Andraž Vehovar (gl. str. 15).

Kratka nagovora sta imela minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber in ljubljanski župan dr. Dimitrij Rupel.

Omenjeno je bilo, da so slovenski športniki dobili dve bronasti kolajni na igrah v Barceloni 1992. leta, dve srebrni letos v Atlanti, zato naj bi na igrah l. 2000 v Sydneju dobili vsaj dve zlati.

Spori glede razpisa volilnih referendumov se nadaljujejo — Zadnjo besedo naj bi imelo Ustavno sodišče — Pred ali po volitvah?

Poprejšnjo sredo so poslanci državnega zbora pretrgali poletne počitnice in na izredni seji parlamenta glasovali o odloku o razpisu zakonodajnih referendumov. Gre za referendum, ki bi na različnih načinih spremenili sedanjo volilno zakonodajo. Smisel referendumov je približevanje večinskemu volilnemu sistemu. Predlagatelji referendumov želijo, da bi bili razpisani in izvedeni že pred parlamentarnimi volitvami, vsaj to izrecno velja za referendum, ki ga je predlagala Socialdemokratska stranka na podlagi več kot 43 tisoč podpisov državljanov RS. Če bi ta referendum podprli volilci, želi SDS, da bi bile prihajajoče volitve izvedene na podlagi nove zakonodaje.

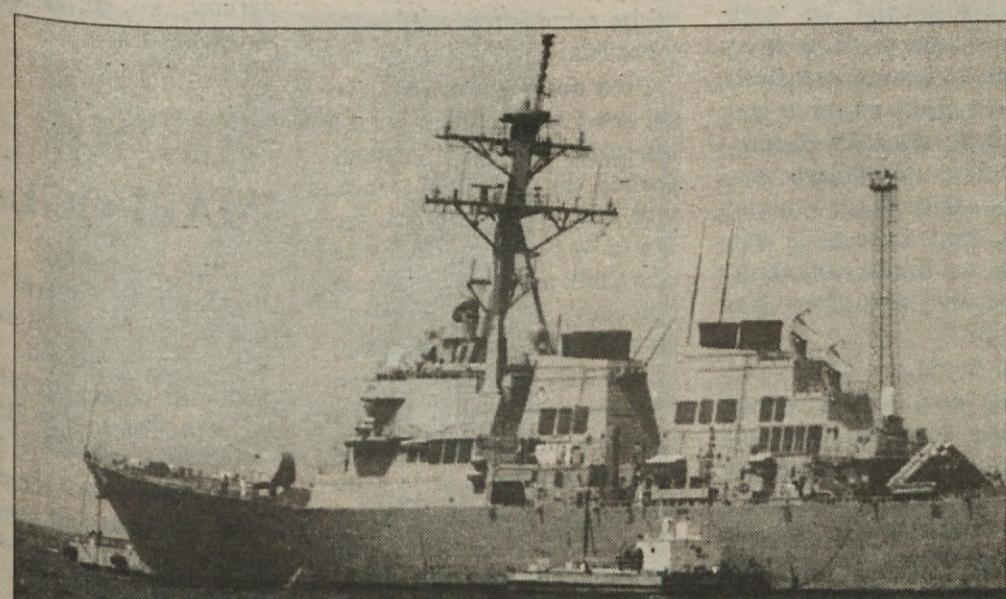
Predstavniki tkm. »starih sil« temu nasprotujejo in želijo da naj bi do referendumov prišlo, če sploh, šele po letošnjih parlamentarnih volitvah. Po razpravi v državnem zboru je 7. avgusta prišlo do glasovanja. Sprejet je bil odlok, po katerem se za dan

razpisa štirih referendumov določi devetdeseti dan po sestavi novega državnega zborna, referendumi pa se izvedejo prvo nedeljo po preteklu tridesetih dni od njihovega razpisa. Če bi ta odločitev parlamenta obveljala, bi pomenilo, da bi slovenski volilci o referendumih glasovali še spomladni 1997.

Socialdemokratska stranka je na izredni seji državnega zborna k odloku vložila dve dopolnilni, po katerih bi morali referendume razpisati 14. avgusta, izvesti pa že 15. septembra. Poslanci so za obe glasovali s 26 za in 26 proti, kar pomeni, da sta dopolnilni padli. SDS je po glasovanju izjavila, da bo vložila ustavni spor glede zadeve in tako naj bi imelo zadnjo besedo Ustavno sodišče. Množič opazovalci so prepričani, da bo sodišče podprlo stališče SDS.

V komentarju v *Slovencu* pretekli četrtek, meni da si je SDS z zahtevo za razpis referendumu zagotovila odlično predvolilno kampanjo. Puc pa vidi v sporu glede referendumov tudi nevaren boj med zakonodajno in sodno vejo oblasti.

Datum za volitve še ni določen.

Ameriški rušilec USS Mitscher na obisku v koprskem pristanišču

Pretekli teden je bil na nekajdnevni obisku v pristanišču Koper ameriški raketen rušilec USS Mitscher. Ladja je dolga nekaj manj kot 500 čevljev, tehta 8000 ton, na njej je 340 častnikov in mornarjev. Ladja je oborožena z rakетami dolgega doseg, njeni računalniki pa ji omogočajo hkratno bojevanje proti ladjam, podmornicam in letalom. Od pretekle srede do petka so bili možni ogledi ladje s strani civilistov.

Iz Clevelandia in okolice

Zupnijski piknik to nedeljo—

Fara Marija Vnebovzeta vas vabi na svoj letni piknik, ki bo to nedeljo na Slovenski pristavi. Ob 12h bo sv. maša, med 1. in 3. uro bodo delili kosilo, ob 3h bo parada, ob 3.30 igre za otroke, od 4. do 8. zv. bo za ples in zabavo igrал ansambel Veseli godci. Pridite!

Pevska vaja—

To soboto, 17. avgusta zvezčer ob 7.30, ima pevski zbor Korotan pevsko vajo v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.

Upokojenci Slov. pristave—

Klub upokojencev Slovenske pristave ima mesečno sejo v sredo, 21. avgusta, popoldne ob 1.30, na SP. Članstvo lepo vabljeno.

Naslednja AD—

Ker bo urednik prihodnji četrtek v Washingtonu, bo slovenski del AD za 22. avg. zaključen že do srede popoldne. Gradivo za omenjeno AD torej mora biti dostavljeno vsaj do torka zvezčer, za »mestne« novice pa do srede opoldan.

Novi grobovi

Anna M. Tomsic

Včeraj je v Lake West bolnišnici umrla 90 let starata Anna M. Tomsic iz Willowicka, rojena Kronik v Henryju, W.Va. 26. junija 1906, vdova po l. 1994 umrlem Josephu, mati Maryann Recchia in Josepha, 6-krat starati, sestra Helen Sumrada, Josepha, Andyja ter že pok. Roberta, Johna in Franka, članica HBZ. Pogreb bo to soboto, 17. avg., iz Železovega zavoda na E. 152 St. zj. ob 8.45, v cerkev sv. Marije Magdalene v Willowicku ob 9.30, od tam pa na Vernih duš pokopališče. Ure kropljenja bodo noči od 7. do 9. in jutri pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Jennie C. Strumbel

Umrla je 85 let starata Jennie C. Strumbel, vdova po Josephu, mati Rosalie Strumbel Franks, sestra Josephine Mohorcic, Franka J. Mohorcic ter že pok. Rose Avsec in Jamesa Mohorcic, 5-krat starati, 2-krat prastarati. Pogrebna sv. maša bo jutri, v petek, dop. ob 10.30, v cerkvi sv. Vida in s pokopom na Vernih duš pokopališču. Kropljenja v pogrebnem zavodu ne bo. Pogreb je v oskrbi Zak zavoda.

LaVerne C. Hosta

Dne 7. avgusta je umrla 76 let starata LaVerne C. Hosta, rojena Meyer, vdova po Johnu in mati Kathy Blum, Jamesa, Johna in Andrew, 8-krat starati, sestra sr. Mary Frieda S.N.D. in Aloysiusa. Pogreb (dalje na str. 15)

Korotanova vrtna veselica—

Pevski zbor Korotan vabi na vrtno veselico v soboto, 24. avgusta, na Slovensko pristavo. Od 5h do 7.30 bo na razpolago večerja in sicer: ovrti piščanci ali na žaru pečeni goveji zrezki. Za ples in veselo razpoloženje bo igral ansambel Staneta Mejača. Vsi prijazno vabjeni!

KRES vabi na sestanek—

Vsi, ki bi radi sodelovali kot člani folklorne plesne skupine Kres (ali skupini pomagali) ste vabljeni na sestanek v nedeljo, 25. avg. zv. ob 6h, pri župniji Marije Vnebovzete. Za več informacij, pokličite Mojco Gabrič (261-7115) ali Mary Krajnčič (946-3582).

Srečanje—

Slovensko ameriški svet vabi na srečanje z dr. Bogomirjem Štefaničem, načelnikom upravne enote Kočevje. Srečanje bo prihodnji petek, 23. avg., v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti. Pričetek ob 7.30 zv. Dopis o tem je bil v AD 8. avg. na str. 11.

Romarji iz Slovenije—

Podjetje Travelmax, Inc. nas obvešča, da sodeluje pri potovalnih storitvah za skupino okrog 100 romarjev iz Slovenije. Ti pridejo v Cleveland 26. avgusta in bodo nastanjeni v hotelu Marriott Society Center v mestnem središču, obiskali bodo mdr. župnijo sv. Vida in Marijo Vnebovzeto. Odpotovali bodo 29. avg. Več prihodnjih teden.

Obisk—

V ponedeljek sta se pri ADZ obglasila Valentin Hajdinjak, zaposlen pri službi za stike z javnostjo Slovenskih krščanskih demokratov v Ljubljani, in Robert Ilc, ki je aktiven pri SKD-jevi organizaciji Mladi krščanski demokrati. Ogledala sta si tiskarno in se zadržala v pomenku z urednikom. Spremljala sta ju g. Anton Oblak in žena. Urednik in g. Hajdinjak sta se že bila srečala na sedežu SKD v Ljubljani.

Družinski dan piknik ADZ—

To nedeljo popoldne bo na Slovenski vrt letovišču ADZ v Lerou letni Družinski dan piknik. Vstopnine ni, za ples in zabavo bo igral West Park harmonikarski ansambel. Od 2h do 3h nastopa čarownik Larry Morgan, sledile bodo zabavne igre za otroke. Javnost vabljena.

MALI OGLASI

For Rent

Upstairs, 5 rooms. E. 204 & Lake Shore Blvd. No pets. Call 481-2419.

(33-36)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)

Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency.

Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency

\$160 per year airmail to Slovenia

Second-Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Published every Thursday morning

No. 33 Thursday, August 15, 1996

Tudi velesila nemočna pred teroristi

TRST-GORICA, It. - Voditelj ameriškega oddelka zvezne varnostne službe FBI Kallstrom je časnikarjem izjavil, da je Boeing 747 ameriške letalske družbe TWA po vsej verjetnosti eksplodiral v zraku. To pomeni, da je nekdo podtaknil bombo. Letalo, na katerem je bilo 230 potnikov in članov posadke, se je razletelo na drobne kose, razbitine pa so padle v morje.

Novica o hudi letalski nesreči se je bliskovito razširila po svetu, pravi prelaha pa je povzročila v Združenih državah, saj je letalo komaj zapustilo New York, v ameriškem mestu Atlanta pa so bili tik pred slovesnim odprtjem olimpijskih iger.

Če je bil, kot vse kaže, izvršen atentat, pomeni, da danes na svetu ni nihče varen pred teroristi, niti velesila, kot so Združene države Amerike. Izvedenci natančno pregledujejo razbitine letala in zagotavlja, da bodo v nekaj dneh odkrili resnične vzroke nesreče. Do zdaj pa se zdi, da je nesrečo povzročila tempirana bomba. Ne izključujejo tudi možnosti, da je letalo zadela raka zemlja-zrak, ki naj bi jo teroristi izstrelili s kake ladje. Vse to pa je malo verjetno. Ameriški časniki opozarjajo na usodo potniškega letala ameriške družbe Pan Am, ki je l. 1988 eksplodiralo v zraku, ko je letelo nad Škotsko. Njegove razbitine so našli pri kraju Lockerbie. Tedaj so izvedenci odkrili vzrok nesreče v šestih dneh.

Časnik *Washington Post* je objavil odlomek daljšega telefaksa, ki naj bi ga v sredo, 17. julija, bilo poslalo ameriškim oblastem tkm. *Gibanje islamskega spremenjanja*, a so oblasti njegovo napoved atentata sprva popolnoma ignorirale. Od lanskega aprila to gibanje

zahteva, naj se ameriška vojska umakne iz Sauske Arabije; v tej zvezi je tudi prevzelo odgovornost za pokola v Riadi in Darhanu (lani oz. letos). »Amerike ta lekcija ni naučila ničesar,« je bilo rečeno v televiziji. »Njen minister nam je zagrozil z vojno in pri tem pokazal nadutost, ki je lastna okupacijski vojski. Mi pa smo dokazali, kam lahko pridemo in česa smo zmožni.«

V ameriškem kongresu mnenju, da to gibanje podpirata Iran in Sirija, sestavljali pa naj bi ga zlasti bivši afganistanski gverilci. Kot se ob takšnih priložnostih redno dogaja, časniki veliko pišejo tudi o stanju varnostnega sistema na ameriških letališčih. New-yorško je v tem pogledu sicer eno najboljših v Ameriki, a ima klub vsemu mnogo »luknenj«. Leta, ki prileti iz tujine, ni npr. zastraženo. Preden nadaljuje pot, stopi na njegov krov oziroma se suče okrog njega kakih 50 ljudi (tehniki, čistilci, dobavitelji hrane itd.), nihče pa jih ne nadzira. Mednje sta se nekoč pomešala dva časnika in se tudi povzpela v letalo, ne da bi ju kdo ustavil.

Nesreča je terjala tudi smrt 9 italijanskih državljanov, letalska družba TWA pa je izgubila kakih 50 ljudi, med drugim 35 članov posadk in številne njihove družinske člane. Zanimivo je, da zdaj nihče več ne govori o možnosti, da je letalo postalo žrtev kake hujše okvare. Izdelano namreč je bilo pred 25 leti in bi lahko bilo dotrajano. Le prvi dan se je pisalo v tem smislu in so politični oblastniki nekako »upali«, da bi to bil vzrok nesreče. Tako globok je namreč bil občutek, da je Amerika dejansko nemočna pred teroristi.

Brez podpisa
Novi glas, št. 29, 25.7.1996

Pevski zbor Gallus pride v Lemont

CHICAGO, Ill. — Z imenom »Gallus« se ponašajo, v kolikor nam je znano, trije zbori v slovenskem zamejstvu in izseljenstvu, ki vsak vrši svoje veliko narodno poslanstvo; prvi med koroškimi rojaki, drugi med tržaškimi in primorskimi, in tretji med Slovenci v Argentini. Ime so prevzeli po slovenskem rojaku in skladatelju svetovnega slovesa Jakobu Petelin-Gallusu, ki je bil rojen v Ribnici na Dolenjskem leta 1550, deloval pa največ na Češkem, v Olomcu in Pragi, kjer je leta 1591 tudi umrl. Poleg svojega imena je vedno dostavil: Carniolanus, iz Kranjske. Zato je razumljivo, da slovenski zbori radi posegajo po tem imenu.

Koroški »Mešani pevski zbor Gallus«, s sedežem v Celovcu, je leta 1960 ustanovil in dolga leta vodil dr. F. Cigan (1908-1971), ki je za zbor zložil, priredil in poklonil lepo število skladb. Prof. Jožko Kovačič je za njim precej let vodil zbor in bil z njim leta 1974 na turneji po Ameriki. Med drugim je bil navdušeno sprejet z lepo uspelim koncertom tudi v Lemontu.

Sedanji pevovodja je prof. Jože Ropitz, ki je prevzel vodstvo zborja leta 1983, in ga je, kakor menijo kritiki, pripeljal do zavidne lepote izvajanja. O tem se bomo mogli sami prepričati tu v Lemontu in sicer v soboto, 24. avgusta, zvečer ob 7.30 v Slovenskem domu oz. Slovenskem kulturnem centru. Poskrbljeno bo za prigrizek in pijačo. Vstopnina je \$10 za odrasle, za otroke in študente pa je vstop prost. Lepo vabljeni.

Poleg nastopov doma in po svetu, je zbor izdal tudi več kaset in CD plošč, le-te bodo gotovo tudi na razpolago na večer tega tako obetajočega koncerta.

Cerkev Sv. Križa pri Trstu

Č.g. Janez Šušteršič iz Babittia, Minn., nam je posredoval sledočno pismo in nas prosil za objavo:

Naša fara Sv. Križa pri Trstu je slovenska, a smo v Italiji, prav ob meji Slovenije. Pred petimi leti smo začeli graditi Župnijski dom, a smo začeli v hude denarne težave. Ako do novembra končamo Dom toliko, da ga lahko uporabljamo, nam bo državna oblast Julijanske Krajine pomagala z denarnim prispevkom.

Nimamo sredstev, da bi Dom zadostno dovršili do novembra. Zato se obračam s prošnjo za pomoč do vas, Slovencev v Združenih državah, in še posebej do onih s Primorskimi in Tršaške.

Hvaležen vam bom za pomoc. Spominjali se vas bomo v molitvi.

Pomoč sprejemam na naslov:

Jože Kunčič
34010 S. Croce di Trieste, 133
Italy - Italia

PAVEL BORŠNIK

Perry, Ohio

Slovenija v NATO

Potem ko se je Slovenija po dolgotrajnih zaprekah, ki jih je postavljala Italija, slednjič le uvrstila med kandidate za polno članstvo v Evropski skupnosti, jo zdaj čaka nov korak na poti do polne emanicipacije, namreč vključitev v NATO.

Od svojih prvih začetkov pred skoraj 50 leti, se je ta severnoatlantska organizacija seveda v marsičem spremenila. Zamišljena je bila kot prva obrambna črta proti takrat skoraj na splošno pričakovani sovjetski ekspanziji proti zahodu. Do tega sicer ni prišlo, toda organizacija se je kljub temu krepila in je sprejela v svoje vrste celo Zahodno Nemčijo, se pravi demokratični del povojsne Nemčije, ki so ji doletje vladali zmagovali zaveznički.

S padcem komunizma je nekaj časa kazalo, da se bo vsled porušenega ravnotežja zrušila tudi NATO sama. Zdela se je, da je organizacija izgubila svoj prvotni namen in da je torej postala — nepotrebnna. Toda njeni predstavniki so našli novo formulacijo nalog za to obrambno zvezo in so izdelali celo načrt, kako naj bi se razširila, da bi vključila tudi določene države nekdanjega sovjetskega imperija v Vzhodni Evropi. Pojavil pa se je celo predlog, naj bi bila vanj vključena, ali vsaj pridružena celo Rusija!

Proti komu naj bi bil torej naperjen novi NATO, odnosno pred kom naj bi branil koga, v resnici še danes ni do konca razčleneno. To pa seveda postavlja tudi vprašanje, ali ima sploh smisel, da si Slovenija, majhna kot je, prizadeva za vstop odnosno pridružitev tej obrambni organizaciji velikanov.

Res je, da je minila tista nevarnost, kakršno smo poznavali v času med obema vojnoma, ko sta si dve fašistični diktaturi lastili pravico vdirati v sosed-

dnja, ali ne tako sosednja področja po mili volji, ne da bi se zahodni svet kaj prida razburjal. Takšni pohodi danes niso več mogoči, ker so mednarodne ustanove le toliko močne in ugledne, da te nevarnosti najbrž ni več. Ključna beseda pri tem pa je »najbrž«. Nekaj se namreč ni spremeno: zahodni politični mlini še vedno meljejo zelo počasi, kar dobro vidimo na primeru Bosne. Zato ni mogoče povsem izbrisati možnosti nenadnega, bliškovitega vpada neke razgrete nacionalistične države na ozemlje za današnje vojaške pojme popolnoma brezmočne države, kakršna je tudi Slovenija.

Vstop Slovenije v NATO bi v slovenskem primeru nekaj takega za vselej odvrnil. Šele potem bi lahko za vselej izbrisali iz svoje zavesti Grigorčičeva svarila pred »zemljelačnimi tujiči«.

Drug razlog za čimprejšnji vstop Slovenije v NATO je v obliki sicer enostavnega prestiža. Popolna emancipacija Slovenije zahteva tudi njen vstop v NATO.

Pred dnevi je ameriški zvezni senat razpravljal o vprašanju razširitve NATO ter je priporočil, naj bodo vanj sprejete tudi Poljska, Madžarska, Češka in — Slovenija. Poleg neposrednih argumentov za tako odločitev, je veliko pripomogla tudi akcija poljskih organizacij v ZD, ki so se preko svojih zvez zavzele tudi za sprejem Slovenije v NATO.

Toda zataknilo se je v poslanski oz. spodnji kongresni zbornici: ko je ta razpravljala o podobnem predlogu, je Slovenija izpustila iz seznama držav kandidatk za vstop v NATO. Odločitev ni dokončna, ker je zdaj potrebna konferenca predstavnikov obeh zbornic, na kateri bodo izdelali kompromisni predlog, ki mora biti za vsako zbornico do zadnje pike enak, nato mora

MALI OGLASI

For Sale

Established Tavern. Same owner 40 years. All licenses. Rte 20 N. Madison. Tavern with two homes on same lot. 428-3555 or 428-7150. (32-35)

For Sale

Euclid, off Chardon Rd. 2041 E. 221 St. Split-level. Please call 692-3680. (32-35)

For Rent

Renovated 2 bdrm apt. Hardwood floors, natural wood-work. Porch. E. 61 St. near St. Vitus Church. \$295 per month. Call 281-0620. (33-36)

Lojze Peterle rojakom po svetu

Ljubljana,

29. julija 1996

Dragi rojakinje in rojaki,
z veseljem izkorisčam priložnost, da Vas tudi na ta način pozdravim in nagovorim v imenu Slovenskih krščanskih demokratov.

Pozdravljam različne pogumne pobude in razmislike o razlogih, zaradi katerih se Slovenci ne odločajo za povratek v domovino, potem, ko je ta stopila na pot demokratičnih sprememb v svobodni in samostojni državi Sloveniji. O tej temi se je vse premalo govorilo; premalo se je govorilo o tem, kako lahko sedaj tisti Slovenci, katerih vez z domovino je bila najrazličnejše načine neprostovoljno pretrgana, skupaj s Slovenci v domovini pričnejo graditi drugačno, novo Slovenijo, bolj po meri vrednot, ki jim pripadamo.

Ko sem leta 1990 sestavljal prvo slovensko demokratično izvoljeno vlado, sem v njej mesto namenil tudi ministru za Slovence po svetu. Kot najpomembnejši dosežek tega resorja stejsem prekinitev diskriminacije Slovencev po svetu in njihovih organizacij. Pozornosti nove države v moralnem in materialnem smislu so postale deležne desetletja zamolčane in prezerte organizacije in društva, ki so zvesto gojile slovenstvo.

V priprave demokratične preobrazbe v okviru vladnega programa so bili povabljeni Slovenci po svetu. Kot predsednik vlade in kot zunanjji minister sem obiskal skoraj vse slovenske skupnosti po svetu. Po strankarski liniji smo kot prvi ustanovili stranke odbore po svetu, sedaj pa imamo celo strankinega podpredsednika iz vrst Slovencev po svetu.

Tudi v drugi vladi smo prevzeli resor za Slovence po svetu - vodi ga državni sekretar dr. Peter Venczel. Kot pomemben

strankin dosežek tega obdobja štejem posebej nedavno sprejetje resolucije o položaju avtohtonih slovenskih manjšin v sosednjih državah, kjer je poudarjeno demokratično izvoljeno zastopstvo, ponovno pa smo se zavzeli tudi za ministra brez listnice za manjštine in vse Slovence po svetu.

Podprtli smo možnost ustanovitve zajamčenega zastopstva Slovencev po svetu v Državnem zboru. Ker pa v parlamentu za kaj takega sedaj ni moč dobiti večine, ponujamo eno mesto med našimi kandidati Slovencem po svetu.

Sklenitev koalicije z dvema strankama bivšega sistema ste mnogi sprejeli z dvomi. Vendar smo ta tvegan korak storili zavestno, ker se nismo kar tako hoteli sprijezni s parodoksom, da bi novo, samostojno in demokratično državo

Andrej Šter

katero, tudi trpko izkušnjo, vendar smo prepričani, da smo ravnali pravilno. Prav zaradi krščanskih demokratov je danes moč o Sloveniji govoriti kot o državi, kjer stare sile niso obdržale absolutnega monopola. Med državami v prehodu so krščanski demokrati v vladi le še na Češkem, SKD pa je po glasovih najmočnejša krščanskodemokratska stranka v vsej Srednji in Vzhodni Evropi.

Delo zadnjih štirih let pa se mi zdi pomembno še iz enega vidika. SKD je prav v tem mandatu utrdila podobo stranke s slovenskimi koreninami in evropskim profilom — smo najjasnejši zagovorniki polnega članstva Slovenije v Evropski zvezi in Natu, ker v njima vidimo možnosti za varno in bogato prihodnost naroda.

Temelj narodu pa je družina, ki jo postavljamo na najvišja mesta v našem programu, pa tudi v osebnem zgledu. Dalje uveljavljamo koncept socialno-tržnega gospodarstva, ki zavrača tako socialistično planiranje, kot tudi liberalistični koncept gospodarstva brez omejitev in višjih smotrov. Za delo v državnih organih smo izobrazili vrsto novih ljudi. Smo stranka, ki je v vsakem trenutku sposobna prevzeti kvalitetno vodenje te države.

Jasni smo bili tudi, ko je šlo za odnos do preteklosti. Lani, ob petdesetletnici konca druge svetovne vojne se nismo le ogradili od državne slovesnosti, ampak pripravili svojo, spravno slovesnost, položili cvetje na različne grobove, sprejeli ob tem posebno izjavo ter naslovili na vodje zavezniških delegacij pismo, v katerem smo pojasnili, da praznujemo osvoboditev izpod nacizma in fašizma, da pa ne moremo praznovati začetka trejtega totalitarizma.

Ko danes veliko govorimo o slovenski pomladi in strankah slovenske pomladi, ne moremo mimo dejstva, da je prav SKD najmočnejša stranka pomladi in da je na vseh treh do sedanjih volitvah (prve parlamentarne volitve leta 1990, druge parlamentarne leta 1992 in lokalne volitve 1994) edina stalno napredovala. Na zadnjih lokalnih volitvah je SKD

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino svojim slovenskim prijateljem in znancem!

1. podaljšanje roka za konkretna volilna opravila (razdelitev kart, oddajanje le-teh, rok za pošiljanje v Slovenijo),
2. možnost, da se za volitve v tistih krajih, ki so najbolj oddaljeni od ambasad in konzulatov, ali kjer teh sploh ni, organizirajo »potupočne volilne komisije« ali za to opravilo pooblastijo ljudje, ki imajo ugled v okolju.

V vsakem primeru pa je najpomembnejše dejanje, ki ga morate opraviti vi, Slovenci v tujini, zahteva za vpis v volilni imenik. To zahtevo naj vloži **vsakdo** od vas, ki želi voliti, tudi tisti, ki ste na prejšnjih volitvah že volili.

Zahteva za vpis v volilni imenik obenem pomeni za tistega, ki še ni uredil svojega državljanstva statusa tudi možnost za vpis v državljanstvo evidenco (če državljanstvo ima).

Cim večji interes za volitve, ki bo izražen na vaši strani, bo tudi nam v Sloveniji močno pomagal pri utemeljevanju, zakaj je potrebno omogočiti, da v resnici, ne le na papirju, volilno pravico tudi imate.

Upam, da bomo po volitvah skupaj ocenili, da je bil vloženi napor tudi koristen.

Zelim vam uspeha in osebnega zadovoljstva in - *na svidenje!*
Ljubljana, 27/7 - 1996

postala celo najmočnejša stranka v državi. Pri vsem tem pa smo edini ostali v vodstvu stranke brez bivših članov Zveze komunistov.

Slovenski krščanski demokrati menimo, da ločnica med starim in novim, med »zimskim« in »pomladnim« ne poteka po nazivih strank in vnaprejšnji deklarirani pripadnosti, temveč po programu, dejanskemu delovanju in po tem, kdo je nekoč bil v kolesu starega režima, kdo pa ne.

Za nas je prioriteto povezovanje s strankami krščanskodemokratske usmeritve, kot tako pa v sedanji politični situaciji prepoznavamo le Slovensko ljudsko stranko. Tej stranki smo že večkrat ponudili združitev. Sam sem javno dejal, da sem se v primeru združitve pripravljen odreči kandidaturi za predsednika združene stranke. Žal tudi na to ponudbo ni bilo pozitivnega odgovora. Za SKD je sicer sprejemljiva tudi npr. federacija dveh strank oz. takšna oblika tesnega sodelovanja, ki ne bo pomenila vlečenja voza vsako na svojo stran. To se namreč dogaja sedaj, ko je ena izmed strank krščanskodemokratske usmeritve v opoziciji, druga pa v vladi.

Prav to, ali bomo lahko skupaj potegnili voz, bo tudi odločilni kriterij, ko se bomo po volitvah odločali za vladno koalicijo. Za nas je prioriteta koalicija novih demokratičnih strank. Ta pa bo možna le, če se bosta obe krščanskodemokratiske stranki tesno povezali in tako nadaljevali stoletno tradicijo avtohtone krščanskodemokratske slovenske politične in socialne misli.

V Sloveniji bo do odločilnega premika v prekiniti prevlade starih sil, do polnejšega odnosa do slovenstva po svetu,

Andrej Šter, minister za notranje zadeve Vlade Republike Slovenije, rojakom v ZD in Kanadi

Dragi rojaci!

Ceprav je osebni stik in priložnost za razgovor najboljši način razgovora, je dragocena vsaka možnost, s katero ohranjamo stike ali se sploh prvič srečujemo. Pismeno želim tokrat opozoriti na, ta hip, zelo pomembno zadevo. Bližajo se volitve v državni zbor in glede na našo zakonodajo imajo pravico voliti vsi državljeni Slovenije. Med vami so številni, ki so si že uredili vpis v državljanstvo evidenco, ki imajo potni list ali druge osebne dokumente naše države. SKD si je v pripravah za volitve, kot posebno važno nalogu zadala olajšanje volitev za Slovence, ki ne živijo v Sloveniji. Za uresničitev te, tudi v ustavi nakazane pravice, načrtujemo naslednje:

1. podaljšanje roka za konkretna volilna opravila (razdelitev kart, oddajanje le-teh, rok za pošiljanje v Slovenijo),
2. možnost, da se za volitve v tistih krajih, ki so najbolj oddaljeni od ambasad in konzulatov, ali kjer teh sploh ni, organizirajo »potupočne volilne komisije« ali za to opravilo pooblastijo ljudje, ki imajo ugled v okolju.

V vsakem primeru pa je najpomembnejše dejanje, ki ga morate opraviti vi, Slovenci v tujini, zahteva za vpis v volilni imenik. To zahtevo naj vloži **vsakdo** od vas, ki želi voliti, tudi tisti, ki ste na prejšnjih volitvah že volili.

Zahteva za vpis v volilni imenik obenem pomeni za tistega, ki še ni uredil svojega državljanstva statusa tudi možnost za vpis v državljanstvo evidenco (če državljanstvo ima).

Cim večji interes za volitve, ki bo izražen na vaši strani, bo tudi nam v Sloveniji močno pomagal pri utemeljevanju, zakaj je potrebno omogočiti, da v resnici, ne le na papirju, volilno pravico tudi imate.

Upam, da bomo po volitvah skupaj ocenili, da je bil vloženi napor tudi koristen.

Zelim vam uspeha in osebnega zadovoljstva in - *na svidenje!*
Ljubljana, 27/7 - 1996

do srčnejšega reševanja prošenj za državljanstvo, do doslednejšega izvajanja denacionalizacije in poprave drugih krivic prišlo le, če bo krščanskodemokratska politična opcija, ki je bistveno naznamovala slovensko zgodovino v prvi polovici tega stoletja, dobila na naslednjih volitvah relativno večino.

Spoštovani rojaci, drage rojakinje! Kar smo obljudili, smo storili! Za marsikaj smo ostali prekratki, prekratki ravno za toliko, kolikor nam je glasov odnesla nacionalna demagogija in oblube o naglih spremembah. V SKD verjamemo, da je rešitev le v trdem delu in tega se nismo branili. Kdor se ni izkazal vreden zaupanja, bo moral — kakor ste gotovo že brali — po izrednem kongresu stranke konec septembra oditi.

Zelim Vam vse najlepše. Kljub težavam in usedlinam starih časov, vas prosim, imejte oči odprte. Morda boste našli tudi kak razlog več za vrnilitev v domovino. Ne vi, ne mi, nismo mogli krojiti njene usode zadnjih petdeset let — škoda bi bilo, če bi škarje in platno pustili drugim še sedaj, v novih demokratičnih časih. Naredimo si domovino lepo!

Vaš,

Lojze Peterle
predsednik SKD

V BLAG SPOMIN NAŠIM LJUBLJENIM STARŠEM

ANNA SPISICH
Umrla 2. septembra 1995

MIKE SPISICH
Umrli 10. februarja 1988

VEČNA LUČ NAJ NJIMA SVETI;
NAJ POČIVATA V MIRU!

Žaluječi:

Sin: Joe — Mary
Sin: Frank — Gerri
Hčerka: Marica
vnuki, vnukinje
pravnuki in pravnukinje

Wickliffe, Ohio, 15. avgusta 1996.

**Anton M.
LAVRISHA**
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

Intervju z avstralskim Slovencem Ivanom Kobalom

Možje s Snežnih gora pripovedujejo...

Komaj so se končale letošnje olimpijske igre v Atlanti, na zaključni slovesnosti so pa predstavili naslednjo gostiteljico teh iger čez štiri leta. To bo avstralsko mesto Sydney, kjer pa živi, ko po Avstraliji sami, precejšnje število rojakov. Slučaj nanese, da zadnja številka tržaško-goriškega tednika Novi glas (št. 29, 25.7.1996) priobča intervju z Ivanom Kobalom, ravno v Sydneyju živečim rojakom. Intervju posredujemo v celoti. Ur. AD

• Gospod Kobal, vračate se v domovino tretjič v petdesetih letih, vsakokrat v različnih razmerah. Kakšni so Vaši občutki?

Res je, komaj tretjič običsem rodno domovino v petdesetih letih, to pa v mojem primeru pomeni, da sem že petinpetdeset let preživel v tujini. Občutki ob vsaki vrtnitvi so seveda zelo različni. Prvič sem se vrátil iz Italije peš, kmalu po vojni, še mladoleten in neizkušen študent, ker sem hotel osebno preveriti, kaj pomeni »smrt fašizmu in svoboda narodu«. Moji občutki v naslednjih mesecih bivanja v Vipavski dolini so takrat ostali kruto zamolčani v najglobljem razočaranju.

Drugič sem se vrnil po štiridesetih letih z ženo in najmlajšim sinom, da se enkrat vidim svoje starše in pogledam v oči novim gospodarjem svoje domovine. Srčne občutke sem takrat doživel koncentriранo v dveurnem »priateljskem pogovoru na krajevni policiji« in jih pozneje objavil v glasilu Zveze slovenske akcije Moji Sloveniji.

Tretjič, ko se vračam kot avstralski upokojenec v samostojno Slovenijo in se vozim svobodno iz kraja v kraj kot

V BLAG SPOMIN

ob 6. obletnici smrti našega dobrega moža, očeta in starega očeta

Frank Stanonik

ki je umrl 18. avgusta 1990

Počivaj v miru in večna luč
naj ti sveti

Žalujoci:

Žena, Pepca

Hčerke: Andreja Novak, Milena Denša, Marija Lončar

Sinova: Tony in Frank

Zetje: Zdravko, Steve in Charlie

Snaha: Margie

Vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo v Sloveniji, Kanadi in Argentini

ponosen Slovenec, so moji občutki intenzivno veseli in optimistični klub dejstvu, da vidim svojo deželo v procesu počasnega okrevanja po dolgi in zahrbtni bolezni.

• V svoji knjigi opisujete uresničitev velikega gradbenega načrta v avstralskih Snežnih gorah, gradnjo sistema jezov, prekopov in vodovodnih napeljav, ki je trajala od 1. 1949 do 1. 1974. Tudi Vi ste delali v teh gorah. Toda kdaj ste se odločili, da zapustite rojstni kraj in kako je bilo ob Vašem prihodu v Avstralijo?

Moja knjiga *Možje s Snowyja* opisuje na splošno enega največjih in najuspenejših inženirskega načrta na svetu in v podrobnostih življenje in doživetja slovenskih fantov, ki so v avstralskih Snežnih gorah našli svojo odskočno desko za nov začetek v svoji drugi domovini.

Odločil sem se, da zapustum svoj rojstni kraj, ko sem se osemnajstleten znašel med histerično mladino v Logu na Vipavskem, kjer se je množično zbrala cela Vipavska dolina na počastitev Narodnega heroja Vojka Premrla. Takrat mi srce ni dovolilo, da bi glasno lagal in ponavljal z množico, da sem Titov in Stalinov. Drzno sem molčal in skrito sklenil, da grem čez mejo.

Ob mojem prihodu v Avstralijo po štirih letih tavanja v begunske taborišči razgledni bil rožnat in so bile okoliščine za vsakega posebej različne in nepričakovane. Vsak ima svojo osebno zgodbo, kako se je znašel brez znanja jezika in svoje družbe v tujem svetu.

• Kako je prišlo do izida knjige?

Spontano in načrtovano, po petindvajsetih letih zapisovanja dnevnih dogodkov in življenjskih izkušenj. Ob branju in pregledu starih zapiskov sem začel beležiti dodatne spomine, nazadnje sem imel pred seboj celo vrsto naslovov, nad katerimi bi lahko napisal lepo zgodbo.

Ko je bilo zgodb že veliko, mi je prišlo na misel, da bi iz tega lahko nastala zanimiva knjiga in sem začel počasi vse skupaj preurejati. To se je dogajalo v sedemdesetih letih, ko so avstralski voditelji že spregledali, da v Avstraliji asimilacija vseh narodnosti v angleškem kotlu ne more uspeti in so mnogi kulturniki že delali na tem, da se vpelje in podpre multikulturalna družba, primerena za posebne avstralske razmere.

Takrat sta dva pionirja avstralske multikulture Patricia in Kenneth Laisd osebno založila, tiskala in izdala prvo multikulturalno revijo SCOPP (*Saturday Center of Prose and Poetry*), ki je spremljala in objavljala dopise v raznih jezikih in v angleškem. Takrat sem tudi jaz poslal svojo pesem *Nova domovina* in njen prevod *Adopted Country*.

Spoznal sem urednico in direktorje te revije in ko sem jima pokazal rokopis svojih pripovedi, sta se prepričala, da je vreden pozornosti. Žal je med tem časom direktor Kenneth Laisd zbolel in umrl in revija je z naslednjo številko nehalo izhajati.

Patricia je težko prebolela izgubo moža in sodelavca, a je vseeno pozneje vzela v roke moj rokopis, ga lastnoročno pretipkala in izdala z naslovom *Men Who Built the Snowy*. Knjiga se je v kratkem času razprodala, čeprav je bila po zunanjosti skromna. Drugo, izboljšano izdajo pa sem sam založil, nesel tiskarju, plačal in naročil še 2200 izvodov. Ta izdaja se je lažje prodala, tako da sem dobil svoj denar nazaj. Medtem sem knjigo prevedel v slovenščino, ji dodal še pet poglavij in poslal rokopis Goriški Mohorjevi družbi. Tako je prišlo do izida knjige *Možje s Snowyja*.

• Bi opisali, kakšna je bila Vaša življenjska pot, potem ko ste zapustili avstralske Snežne gore? Ustvarili ste si družino. Kje pa živite?

Načrt Snežnih gor je ogromen projekt, katerega površina bi se raztezala skoraj čez celo Slovenijo. Tam je delalo v petindvajsetih letih od 80 do 90 tisoč delavcev, povprečno vsak po dve leti in pol. Zelo redke so bile med njimi ženske, še bolj redke družine. Vsakdo je mislil na prihodnost v drugem kraju in tudi jaz sem se po štirih letih vrnil v Sydney in se tam oženil s Slovenko, kupil, popravil in prodal dve stari hiši, nazadnje zidal novo po svojem načrtu v predmestju Rydalmore.

Tam sem pred hišo posadil iz Slovenije prineseno lipico, pod katero so pozneje parkirali in še zdaj parkirajo svoje automobile otroci, dva sinova in ena hči, zdaj že vsi poročeni; dva že skrbita za najinega vnučka in vnukinja.

• Med pripovedovanjem na srečanju z uredniki GMD ste omenili gospoda Ludvika Klakočerja, ki je bil pred svojim odhodom v Sydney aktivен tudi na Tržaškem. Ali bi lahko nekaj povedali o njegovi aktivnosti med Slovinci v Avstraliji?

Gospoda Klakočerja sem dobro poznal kot prijatelja, velikega idealista in rodoljuba, izvrstnega pevovodja in skladatelja, saj sem četrto stoletje redno hodil na pevske vaje, ki jih je on vodil. Z njim na čelu smo imeli v Sydney moški pevski zbor Škrjanček, ki se še zdaj od časa do časa sliši v slovenskih domovih, ker smo posneli in izdali lepo ploščo na vavnih in umetnih pesmi v 400 izvodih.

• Trst in Primorsko je ob drugem prihodu Italije zapustilo veliko naših ljudi. Kako so se ti ljudje znašli v Avstraliji, kako so se organizirali in vključili v slovenske organizacije?

XXXI. ŠTUDIJSKI DNEVI

DRAGA 96

PARK FINŽGARJEVEGA DOMA,
OPĆINE, NARODNA ULICA 89

Petek, 30. avgusta 1996

Ob 17.00: predstavitev letošnje Drage

Ob 17.30: prof. Pavle Merku:

SLOVENŠČINA, MATICA NAŠE

NARODNE IDENTITETE

Avtor bo potrdil objektivne resnice, izhajajoč iz svojega dolgoletnega študija, razmišljanj in izkušenj o Slovencih na zahodni meji.

Sobota, 31. avgusta 1996

Ob 16.00: otvoritev, nato:

dr. Pavel Fonda:

MULTIKULTURNOST -

DILEME NEKE MANJŠINE

Nov pogled na pojav na naši sredini, kot izhaja iz dolgoletne prakse psihiatra in javnega delavca.

Ob 18.00: dr. Mišo Jezernik:

MULTIKULTURNOST

ALI INTERKULTURNOST

Avtor bo podal svoje bogato izkustvo sestovnega popotnika in ostrega opazovalca domačega življenja.

Nedelja, 1. septembra 1996

Ob 10.30: Jakov Jukić:

KRŠČANSTVO IN CERKEV

V POSTMODERNI KULTURI

Hrvaški sociolog bo skušal dokazati, da se kristjani morajo navaditi živeti z nevarnostmi in izivanji, ki jih prinaša svoboda.

Ob 16.00: dr. Peter Jambrek:

SLOVENSKI NACIONALNI PROGRAM

Predsednik ustavnega sodišča Republike Slovenije bo predstavil predloge za premostitev aktualne krize slovenske državnosti.

V nedeljo, 1. septembra, ob 9.00 bo za vse udeležence skupna maša, ki jo bo daroval glavni urednik Družine msgr. Janez Gril.

DSI - ul. Donizetti 3 - 34133 TRST

Tel. (040) 370846 - Fax (040) 633307

Primorcev v Avstraliji je sicer razmerno veliko. Organiziranje društev in slovenskih centrov pa se je zelo počasi in s težavo razvijalo, prvič zaradi prevelikih razdalj med sosedji, drugič zaradi politične razdvojenosti. Komaj po osamosvojitvi Slovenije so se pojavili znaki boljšega razumevanja.

• Kdaj se je začel pravzaprav narodni in kulturni preporod slovenskih ljudi v Avstraliji?

Zavednost Slovencev v Avstraliji je živo klila med nekatimeri vse od začetka, ko so se prvi povojni priseljenci začeli srečevati in družiti. Postopno je prišlo do društev, publikacij, slovenskih verskih središč, slovenske sobotne šole in radijski oddaj.

Narodni in kulturni preporod, če smemo tako sklepati, pa se je začel okoli 1. 1982, ko so v Sloveniji južni voditelji hoteli vpeljati t.i. skupna programska jedra. Takrat se je v Avstraliji pojavila Zveza slovenske akcije za obrambo slovenskega jezika in človekovih pravic sleherne Slovencev.

• Opišite, prosim, slovensko organizirano življenje, od slovenskega versko-kulturnega centra in raznih klubov do pouka slovenščine in slovenskih radijskih oddaj.

Prva in najvažnejša povezava med Slovenci v Avstraliji je bil brez dvoma mesečnik *Misli*, ki je letos že v svojem 45. letu izhajajoč. Ta mesečnik, ki

(dalje na str. 14)

Intervju: Slovenci za danes — Zdomstvo - Emigracija

**Dr. Karel Bonutti, častni konzul RS države Ohio, ZDA,
ekonomist in univerzitetni profesor v pokoju v Clevelandu**

Z dr. Bonuttijem, tem našim slovensko-ameriškim nikoli uradno pooblaščenim, a že desetletja dejanskim kulturnim ambasadorjem, sem imela že prej nekaj stikov, tako je bilo dovolj zavrteti telefon Trst-Cleveland in se priporočiti za intervju, od katerega sem si obetala pri tem zanimivem selfmade manu in narodnjaku, katerega komunikativni značaj in razpoložljivost sem poznala, da nas lahko obogati s koščkom slovenske novodobne zgodovine. Saj jo je navsezadnje hkrati trpeče sodoživljal, obenem pa mu je ob njegovi podjetnosti in pogumu - tudi odprla vrata »v veliki svet«. Po faksu so romala vprašanja, toliko izzivalna in izčrpna, da so našega sogovornika spodbodla k zares izčrpnu intervjuju, ki bo za marsikoga naravnost presenetljiv, saj se nam skozenj razkriva ne le njegova življenjska zgodba, ampak kar usoda neke generacije. Če dodam še, da so med njegovimi življenjskimi postajami tudi Vipavska, Gorica in Trst, bo ta del priovedi za nas na Primorskem še posebej zanimiv. Nazadnje je posegla vmes še sreča, da je dr. Bonutti prišel za kratek skok na Goriško (investicije) s tremi sinovi (skupno ima šest otrok) in sem se mogla z njim tudi osebno pogovoriti. In čeprav me je pooblastil, da intervju poljubno ščrtam, mi je bilo tega žal.

Gospodu konzulu se na tem mestu ponovno zahvalim, da mi je posvetil toliko časa in truda. Mislim, da bo bralce - kakor mene - pretresla in obenem navdala s ponosom ta panoramska slika iz življenja naših izseljencev, saj dr. Bonutti vedno vpleta svojo osebno usodo v življenje slovenske skupnosti pred vojno, med vojno in po njej, vse do današnjih dni. *Zora Tavčar*

Cenjeni gospod konzul, najino znanstvo je pravzaprav že kar utrjeno, čeprav sva se videla menda samo enkrat, bilo je v Gradežu o priliki predavanja znanega patra Turola. Od tedaj pa sva bila povezana že večkrat po telefonu, saj ste mi pomagali organizirati najprej turnejo našega Tržaškega okteta po ZDA, pozneje pa, lani, našega tržaškega Slovenskega stalnega gledališča v Ameriki; nekatere člane ste celo gostili na lastnem domu.

Tako ste torej, še predno ste postali častni konzul, že bili za slovenske rojake iz domovine in zdomstva kulturni ataše na svojo pest. Sicer pa ste že tudi v prejšnji državi Jugoslaviji imeli živahne stike z domovino, saj ste večkrat predaval na ljubljanski univerzi, kolikor se spominjam, pa morda še kje.

Sicer pa naj takoj zadostim svoji radovednosti. Najprej me seveda zanima ime Bonutti. Je pristno italijansko - ali gre za kakšno prekrstitev v času fašizma? - Kje ste bili rojeni, kdo so bili Vaši starši in od kod rod Vašega očeta in Vaše matere? In kje ste preživel prvo mladost?

Priimek ni italijanski, ampak furlanski, kot so vsa imena, ki se končajo na »-utti« ali »-nini«: Nanutti, Cantarutti ali Tinonin, Camparin.

Bonutti ali Bonutti izhaja iz latinskega Bonus. Kot Vam je znano, so Furlani potomci Langobardov, ki so se naselili okrog sedanjega Vidma-Udine, med Trstom, Benetkami in Alpami - Carnia, in so se ščasoma pokristjanili in polatinili.

Priimek Bonutti izvira iz naselbine Gonars (kjer je bilo

med drugo svetovno vojno zloglasno taborišče za Slovence). Stari oče je bil skrbnik furlanskih grofov Del Mestre, ki so za časa stare Avstrije imeli v lasti posestva od Vipavske pa vse do Banjaluke. Ker je bilo za deda težko prestopati mejo iz Italije v avstrijske dežele, se je za stalno preselil v Bukovico, kjer je grof posedoval opekarne.

Tako je moj oče zrasel v slovenski naselbini, integriral se je v slovensko življenje in poročil domačinko Marijo Lovec iz Bukovice. Imela sta 10 otrok. Dva sta se jima rodila pred prvo svetovno vojno. Ker je stari oče ohranil italijansko državljanstvo, je bila družina izgnana v Italijo, ko se je začela prva svetovna vojna.

Med prvo svetovno vojno je bil oče premeščen v Neapelj, kamor je prišla tudi ostala družina. V Neaplju so mu dali nadzorstvo nad nekaj tisoč avstrijskih ujetnikov. Bil je zelo priljubljen in je celo vozil ujetnike (brez incidenta) na izlete po Neapeljskem zalivu brez straž, pa ni nobeden ušel.

Po prvi svetovni vojni se je družina vrnila v Bukovico, kjer je oče nadaljeval z oskrbovanjem grofove opekarne, dokler ni opekarne uničila povodenj reke Vipave. Takrat je oče odpril gostilno, ki je postala središče vaškega življenja. Četudi je naselbina oddaljena

MALI OGLASI

FOR RENT

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. Call 531-5754 or 951-3087. (x)

le nekaj kilometrov od Gorice, je bila 100% slovenska in zavedna.

Po Vipavski dolini je vladal močan odpor proti fašizmu. Tudi oče je bil njegov del, saj se mu je posrečilo rešiti veliko število rojakov iz klešč zapora. Oče je bil tudi odličen baritonist. Zastavil je lastno premoženje za posojilo pri gradnji župnijske cerkve. Bil je tudi predsednik župnijske posojilnice v Biljah. Otroci smo vsi zrasli v slovenskem okolju in smo ostali veliki narodnjaki tudi za časa najhujšega fašističnega pritiska. Starši so nas vzgajali v slovenskem duhu, doma smo govorili samo slovensko.

V takšnem okolju sem se rodil 1928. leta.

• Kje ste opravili srednjo šolo? Ste imeli kake danes značne sošolce ali odlične profesorje? Ste delovali tudi v kakšnem športnem ali kulturnem društvu? In pozneje, univerzitetni študij? Kje? Katera stroka?

Da bi si pridobil boljšo izobrazbo, so me starši poslali k stricu v Gorico. Vpisali so me v salezijanski zavod, ki pa je bil zelo šovinističen. Sošolci so me zmerjali s »ščavo«. Celo duhovnik salezijanec, ki je učil pravopisje, mi je napisal namesto slabe ocene z rdečim peresom na veliko »Schiavo«. Ko se je oče pritožil pri ravnatelu, me je omenjeni salezijanec pretepel in opljuval.

Naslednje leto so me vpisali v državno šolo, nato pa v goriško semenišče, kjer je bila večina študentov slovenskega porekla. To je bila edina šola, kjer je bil dovoljen pouk slovenščine. Če se ne motim, je nekaj let pred mano tudi Vaš soprog dr. Rebula obiskoval isto šolo.

Imeli smo odlične profesorje, med njimi tudi dr. Kacina in g. Pepija Bratuža. Že ob koncu prve gimnazije leta 1940 se je začela vojna. Vojaške oblasti so zasegle semenišče in ga spremenile v vojaško bolnišnico. Od sošolcev sem še vedno v stiku s č.g. Vinkom Kobalom.

Naslednje leto so nas poslali v videško semenišče - Casterllo. Po enem letu pa me je nadškof Margotti na priporočilo družinskega prijatelja, škofijskega kanclera msgr. Franca Setničarja, s katerim sem hodil po prelepih Julijcih, poslali na Reko, kjer so jezuiti vodili majhno semenišče. Tam sem preživel dve leti. Eno leto za mano je bil v istem zavodu g. Jože Bole, urednik »Ognjišča«.

Ko je nemška oblast leta 1944 dovolila ustanovitev slovenskih šol na Goriškem, sem se vpisal v peti razred slovenske gimnazije. Večina profesorjev je prišla iz Ljubljane, ker je le malo profesorjev ostalo pod fašizmom na Goriškem - med drugimi prof. Bednaržik in prof. Bekar. Ravnatelj je bil znani primorski pis-

Konzul na svojem sedežu. Zadaj slika slikarja Peruška.

žinski priatelj, ki je slučajno prišel v Idrijski grad.

Po nekaj dneh se mi je posrečilo zbežati iz Gorice v Palmanovo. Tam je bilo začasno taborišče za primorske begunce - civiliste, domobrance in druge vojake, ki se jim je posrečilo zbežati s partizanskega ozemlja. Čez nekaj dni nas je zavezniška vojska odpeljala v Forli, nato sem šel v Fano in končno v Riccione, kjer so nam zaveznički pripravili kar primerne prostore (Mussolini jih je zgradil za svoje elitne vojaške enote).

Septembra 1945 so se partizanske enote umaknile iz Gorice in okolice. Oblast so prevzeli zavezniške oblasti. Nastali sta cona A in B. Oktobra je zavezniška uprava organizirala slovenske šole: od ljudskih šol pa do učiteljišča in klasičnega liceja.

Vpisal sem se na slovenski licej. Večina študentov in nekaj profesorjev je bila levo usmerjena, zato so od časa do časa organizirali »štrajke« - stavke proti učnemu programu in zahodno opredeljenim profesorjem. Spominjam se nekaj primerov, ko sem sam prišel v razred, ker so vsi drugi sošolci štrajkali.

Od profesorjev so mi ostali v spominu prof. Milan Bekar, prof. Mihael Rožič, prof. Zdravko Jelinčič, prof. Karel Rakovec, prof. Vinko Brumen (zadnja dva sta šla nato v Argentino).

Med tem časom smo se katoliško opredeljeni študentje dobro organizirali. Veliko nam je pomagal prof. Vinko Čekuta, ki je sedaj upokojen v Kanadi, dr. Rudolf Klinec, takratni škofijski kancler, dr. Kazimir Humar, s katerim smo ustanovili med vojno Goriško katoliško akcijo. Tista leta je bilo kulturno življenje (dalje na str. 14)

Zele Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL

LOCATED AT

452 E. 152 Street

Phone 481-3118

Family owned and operated since 1908

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)

391-4000

(FX)

Intervju z dr. Karlom Bonuttijem

(nadaljevanje s str. 13)

razgibano. Pomagali so nam begunci iz Slovenije. Bil sem aktivен v večini teh organizacij.

Po maturi leta 1947 sem bil s priporočilom nadškofa Margottija sprejet na katoliško univerzo v Fribourgu, kjer sem se vpisal v ekonomsko-politični program v upanju, da se bo med tem časom sistem v Jugoslaviji spremenil in da bom tako uspešneje koristil Sloveniji.

Leta v Švici so mi ostala v najlepšem spominu, kljub temu, da mi je stalno primanjkovalo denarja, saj je bilo takrat življenje v Švici izjemno drago. Že z drugim letom se mi je posrečilo dobiti mesto asistenta na znani privatni gimnaziji Villa St. Jean, ki so jo vodili marijanisti za francoške plemiče. Med učenci sem imel tudi sedanjega kralja Juanu Carlosa de Bourbon in druge študente iz raznih evropskih družin.

V Fribourgu je živel le en Slovenec - g. Besednjak, ki je bil ataše v bivši jugoslovanski vladi. Njegov brat Ermengild je bil slovenski poslanec s Tržaškega v začetku italijanske vlade na Primorskem. Občasno je prihajal tja tudi neki slovenski duhovnik Friderik Kolednik, ki je prevajal Jurčevega Jurija Kozjaka v tuje jezike.

• Kaj Vas je pripeljalo v Ameriko in kdaj? Ste že takoj prišli v Cleveland ali ste bili prej kje drugod? Kje ste osvojili znanje angleščine? Potem ste se še strokovno izpopolnjevali in dosegli vrsto naslovov: lahko naštejete najpomembnejše?

Ko sem končal licencijat v Fribourgu, sem želel nadaljevati študij, vendar me je č. dr. Alfonz Čuk (ki je bil že nekaj let inkardiniran v New Yorku) prepričal, da bom pridobil veliko več znanja in se izpopolnil, če se preselim v Ameriko kot D.P. (displaced person).

Že od 1945 sem bil begunec. Takrat kot mladoletnik bi moral biti vpisan pri starših v Buvkovi, to je Jugoslaviji. S tem, da sem ostal sam v Italiji, sem postal brezdomec, zato sem optiral za italijansko državljanstvo. S tem sem pridobil vsaj začasen dokument o bivanju. Državljanstva do od-

hoda nisem dobil.

Dr. Čuk mij je obljubil službo v New Yorku v ameriški vladni organizaciji Free Europe, odsek za Jugoslavijo. Ko sem se odločil za odhod v Ameriko, sem se poročil s sošolko, goriško domačinko Hermino Rijavec.

V Ameriko sva prišla maja leta 1951. Ko sva prišla na letališče v New Yorku, so nama sporočili, da je odsek, kjer naj bi me čakalo službeno mesto, ukinjen. Ukrep so izvajali kot uslužbo ameriški vladi, ker je Tito izbral svojo neodvisno komunistično pot.

Življenje v New Yorku je bilo neznosno. Že po nekaj tednih sva se odločila, da se preseliva v Cleveland, največjo slovensko naselbino v Ameriki. S pomočjo p. Ambrožiča, takratnega predsednika lige KS, sem se nastanil v Clevelandu. Takoj sem dobil službo v tovarni Cleveland Twist Drill, kjer je delalo veliko slovenskih beguncev, kot npr. pisatelj K. Mauser, prof. Jože Velikonja in drugi.

Začetek v Ameriki je bil prava odisejada težav, bolezni, iskanja primernega stanovalnja, neznanja angleščine (jezika sem se sčasoma naučil v tovarni). Družina pa se je večala! Ob delu sem se vpisal na ekonomski odsek univerze Case Western Reserve University in končal Master of Arts in Economics 1957. leta. Počasi sem delal v tovarni, po dnevi »ukradel« nekaj ur spašanja (če je bilo dovolj miru), zvečer pa v šolo. Žena je vsa leta sama skrbela za otroke, za hišo, kuhalo, šivala.

Klub vsem težavam sem se kmalu vživel v slovensko ameriško skupnost, zlasti med begunce. Že dve leti po prihodu sem organiziral nabirkico za Katoliški dom v Gorici. Imel sem srečo, da so me pri tej akciji podprtli zavedni Starosloveni kot npr. slovenski starosta Anton Grdina, August Kollander, John Potokar.

V dobrem letu smo nabrali čez \$10.000, kar je pripomoglo, da so goriški Slovenci kupili zemljišče in stavbo na Viale XX Settembre, iz katerega se je potem razvilo kulturno središče. V veliko oporo mi je bil škof Gregorij Rožman, saj je priskrbel na stotine mašnih intencij, ki smo jih poslali z denarjem dr. Jezerniku v Rim

in od tam v Gorico. S tem so goriški duhovniki izplačali posjilo Katoliškega doma.

Škofa Rožmana sem spoznal v Clevelandu, kjer je tudi delovala njegova Katoliška akcija. Pridružil sem se, saj sem že v Gorici bil član goriške K.A., ki jo je vodil dr. Kazimir Humar. Postal sem predsednik Katoliške akcije. Ker pa K.A. po pravilih lahko deluje le v sklopu lokalne škofije, smo se na željo škofa Rožmana reorganizirali iz K.A. v Clevelandsko Marijino legijo, ki je bila še najbliže slovenski K.A.

Pri tem je sodeloval in bil v veliko pomoč tudi dr. Jože Sodja, bivši administrator Slovencev. V Ameriko je prišel 1952. leta iz Nemčije, kjer je bil nekaj let v nacističnem taborišču. Marijina legija je zelo lepo uspevala, zlasti v času, ko je bil župnik pri Svetem Vidu msgr. Louis Baznik, katerega sem spoznal leta 1945 kot ameriškega vojnega kurata na Goriškem.

Kmalu potem, ko je g. Baznik prevzel župnijo Svetega Vida, sem mu svetoval, da bi bilo primerno, če bi imeli slovensko sobotno šolo. Isto je tudi sam želel, zato mi je poveril nalogo, naj to organiziram. Pri tem mi je pomagala ravateljica župnijske šole sestra M. Martha. Vpisanih je bilo 140 učencev s sedmimi učiteljicami. Upraviteljica je postala Anica Škrabec. Otvoritev se je udeležil tudi škof Rožman.

Z inženirjem Sodjo sva leta 1953 zaprosila škofa Rožmana, da bi tudi Slovenci imeli svoj »Memorial Day« - spominski dan vojnim žrtvam - in se spomnili padlih domobrancev. Vesel je bil najine želje, vendar se je izrazil, da ob tej svečanosti ne smemo pozabiti tudi drugih padlih (misil je na pobite partizane), ker je le Bog sodnik njihovih namenov.

• Vaša službena kariera: ste ves čas ostajali pri isti stroki ali ste jo dopolnjevali? Ste poleg univerzitetne kariere izkorisčali svoje znanje tudi v kaki gospodarski dejavnosti? S čim ste se pretežno ukvarjali v zadnjih letih?

Ko sem končal magisterij iz ekonomije na Case Western Reserve University, sem spredel profesorsko službo na »Notre Dame College« v predmestju Clevelandu, ki ga vodijo sestre Notredamke. Predaval sem ekonomijo in sociologijo ter prevzel program za vzgojo socialnih delavcev. Naj omenim, da je bil moj dohodek ob nastopu službe polovica tistega, kar sem zaslužil kot specializirani delavec v Cleveland Twist Drill.

Takrat smo imeli že tri otroke, profesorska plača ni bila zadostna, zato sem poučeval dodatno zvečer na clevelandskih podružnicah državnih univerz (Ohio State, Kent State, John Carroll University) ali Cuyahoga Community College. Katoliške ustanove pač nimajo dovolj dohodkov, da bi nudile plače, primerljive z državnimi ustanovami.

(dalje na str. 16)

Možje s Snežnih gora pripovedujejo

(nadaljevanje s str. 12)

aprila in 20. julija), na katerih se je spontano izoblikovala Zveza slovenske akcije.

Namen Zveze je bil takoj začrtan: združiti in povezati vse Slovence po svetu za obrambo slovenskega jezika, za obstoj slovenskega naroda, za poživitev slovenske zavesti, za pravice, ki nam pripadajo kot svobodnemu narodu. V kratkem času smo imeli člane in dopisnike po vsem svetu, vplivne državljanke, ki so vsestransko podprtli našo akcijo in delali na tem, da se dosežejo naši cilji. Dve leti pozneje smo objavili in razposlali vsem na znanje osem zahtev ZSA:

1. da so na potnih listih in drugih dokumentih Slovenci označeni kot Slovenci in ne kot Jugoslovani;

2. da se v ljubljanski in beograjski zbornici prekličejo programska jedra, ki ogrožajo slovenski jezik in kulturo;

3. da se spoštuje slovenska narodnost v uradih s tem, da se v Republiki Sloveniji uporablja slovenski jezik, kakor se uporablja srbski v Republiki Srbiji;

4. da na meji Republike Slovenije cariniki in uradniki govore slovensko s slovenskimi turisti;

5. da Slovenci, obiskovalci domovine, potujejo in živijo v Sloveniji brez zasliševanj milice in udbe;

6. da vsak državni uslužbenec v Sloveniji obvlada slovenski knjižni jezik;

7. da Slovencem, ki živijo v tujini, ne pišejo po jugoslovenskih konzulatih dovolilnic tujci, ampak Slovenci v slovenskem jeziku;

8. da se Slovencem prizna veroizpoved.

Vse te zahteve so se izpolnile z osamosvojitvijo Slovenije, a najbolj viden in pomemben dosežek ZSA v Avstraliji je bil brez dvoma slovenski lektorat na univerzi Macquarie v Sydney, ki že sedem let uspešno napreduje. ZDA je namreč v kritičnem trenutku odločanja, ali bo lektorat ali ne, finančno in moralno podprt svojega tajnika, ki je bil teda tudi prvi predsednik Slovenskega sklada za lektorat, da je mogel pravočasno nesti na univerzo določeno vsoto denarja, brez katerega bi šlo vse po vodi. Tako smo tudi na avstralski univerzi dosegli enako-pravnost.

• Osamosvojitev Slovenije je torej izboljšala in uredila razmere med Slovenci v Avstraliji. Kaj pa naslednje generacije, bodo zdržale?

Dolgo sanjana in zaželena osamosvojitev Slovenije je tudi v Avstraliji spremenila in izboljšala odnose med Slovenci. Izginila je v glavnem politična in ideološka pregrada, ki je toliko let razdvajala in žalila slovenske ljudi različnih misijen. Žal so posledice dolgih let krivičnega stanja še vidne, posebno med novo generacijo Slovencev, ki so iz razumljivih razlogov zasovražili vso slovensko politiko.

Komaj zdaj se med našimi mladimi v Avstraliji pojavijo znaki ponosa, da so otroci slovenskih staršev in pripadniki kulturnega, spoštovanega naroda, ker prosto obiskujejo domovino svojih staršev in se vračajo z lepimi vtisi. Kot optimist upam in sem prepričan, da bo nekaj slovenskega ostalo v Avstraliji še dolgo, ker so mednarodne meje z moderno tehniko že skoraj izginile in bodo od zdaj naprej pripadniki vsakega naroda povsod gojili svojo kulturo in z lakkoto komunicirali s svojo rodno domovino.

»...Ta narod je dedič junakov duha, ki z zgledom ljubezen do doma so vneli. Živel bo svoboden do konca sveta, nobena pošast mu duha ne upepel!...«

Pogovarjal se je
Marko Tavčar

KOLENDAR

AVGUST

18. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi drugi piknik, v Triglavskem parku.

18. — Ameriška Dobrodelenia Zveza ima Družinski dan piknik na svojem letovišču v Leroyu.

24. — Pevski zbor Korotan priredi vrtno veselico, z večerjo in plesom, na Slovenski pristavi. Za ples igra ansambel Staneta Mejača.

SEPTEMBER

8. — Oltarno društvo Sv. Vida ima svoje letno kosilo v auditoriju. Serviranje od 11.30 do 1. pop.

14. — Fantje na vasi imajo koncert v SND na St. Clair Ave. Pričetek ob 7h zv.

15. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

22. — Društvo DSPB sponzira romanje k Materi božji v Frank, Ohio. Sv. maša ob 12h, druge pobožnosti ob 2h pop.

27.-29. — Praznovanje 80. obletnice ustanovitve župnije sv. Cirila v New Yorku.

29. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi Vinsko trgatev, v Triglavskem parku.

OKTOBER

6. — Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti ima kosilo v šolski dvorani. Serviranje od 11. do 1. pop.

13. — Klub upokojencev Slovenske pristave pripravi koline na SP.

20. — Občni zbor Slovenske pristave.

26. — Štajerski in Prekmurski klub priredi martinovanje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

NOVEMBER

2. — Zbor Glasbena Matica ima letni koncert v SND na St. Clair Ave.

3. — Ameriška Dobrodelenia Zveza obhaja 86. obletnico ustanovitve z večerjo in plesom v SND na St. Clair Ave.

INTERNATIONAL PROGRAM

1560 on Your A.M. Dial on WATJ

Your Host Mario Kavcic

American and International Selections

Saturdays at Noon ...

1560 WATJ • Box 776 • Chardon, Ohio 44024

(216) 286-1560 • 1-800-946-1560

Fax (216) 286-2727

Pred tedni se je v Clevelandu mudila na krajšem obisku tričlanska delegacija ljubljanskega mesta sveta pod vodstvom predsednika tega sveta Dimitrija Kovačiča. V tem času je član delegacije Peter Sušnik obiskal tudi Chicago. Iz urada guvernerja Illinoisa Jim Edgarja smo prejeli priznajočo fotografijo, na kateri guvernerjeva asistentka za narodnostne zadeve Pat Michalski izroča g. Sušniku pozdravno pismo od guvernerja. G. Sušnik je prejel tudi nekaj daril, izdelkov države Illinois. Na desni na fotografiji je dr. Jože Bernik, čikaški rojak, ki je tudi predsednik Svetovnega slovenskega kongresa. Baje je bil guverner Edgar nekaj časa med tistimi, o katerih je razmišljal republikanski predsedniški kandidat Bob Dole za podpredsedniško kandidaturo.

OB 5. OBLETNICI NEODVISNOSTI SLOVENIJE

Intervju: Lojze Peterle

MAJDA VUKELIĆ
(Delo, 22.6.1996)

• Ali ste se ob imenovanju za prvega predsednika slovenske vlade zavedali vseh bremen in odgovornosti, ki so izhajala iz vašega takratnega položaja?

Vseh bremen, ki jih je nala-gala preteklost, se na začetku nisem zavedal, saj vsa dediči-na starega režima še zdaj ni znana. Demosov politični program, ki je vseboval tudi samostojno slovensko državo, pa mi nikakor ni bil v breme, ampak je bila to zahtevna, toda vesela odgovornost.

• Ali ste pričakovali, da bo pot v samostojnost potekala po takšnem scenariju?

Cilj je bil jasen. Želeli smo ga doseči miroljubno, torej tako, da bi se za razhod dogovorili. Žal so se v Beogradu odločili za scenarij z uporabo sile.

• Ste kdaj pomislili, da bo Jugoslavija razpadla z vojno?

Že glede na to, kar se je dogajalo pred demokratizacijo na Kosovu in Hrvaškem bi bilo treba upoštevati možnost vojnega razpleta. Misel na vojno me je obšla prav na dan izvolitve Demosove vlade, ki je JLA čestitala z odzemanjem orožja naši teritorialni obrambi.

Nanjo sem pomislil tudi, ko sem se prvič udeležil seje jugoslovanske vlade, na kateri sem doživel prepričljivo potrditev, da Jugoslavije de facto ni več. Nanjo sem pomislil seveda tudi ob prvem vojaškem postroju sredi decembra 1990 v Kočevski Reki, kjer tedanj vrhovni poveljnik, predsednik slovenskega predsedstva, ni želel govoriti. Po vojni je dišalo tudi na zadnjem srečanju z Markovičem nekaj dni pred osamosvojitvijo. Izkazalo se je za povsem pravilno, da smo svojo voljo

po samostojnosti zavarovali tudi na obrambno-varnostnem področju. Če ne bi bili tako pripravljeni, bi bila osamosvojitev ogrožena.

• Kakšni so bili sicer vaši stiki s takratnim zveznim premirom Markovićem?

Formalno korektni, politično trdi in vedno sem govoril v slovenščini. Udeležil sem se več sej zvezne vlade, Marković pa se je nekajkrat oglasil v Ljubljani. V skladu s stališči, ki so bila sprejeta v parlamentu in na vladi, sem zahteval čiste račune, bilanco države in predlagal, da se dogovorimo za miroljubno razdružitev. Posebno se je zataknilo pri vprašanju rekrutov. Oba sva bila vladna, vendar nepopustljiva.

• Kateri trenutek na poti v samostojnost je bil po vašem mnenju ključen?

Na začetku je bila ključna jasno opredeljena volja Demosa, da postavi samostojno slovensko državo. Od tod naprej pa so ključna dejstva. Zmaga Demosa na prvih demokratičnih volitvah, potrditev na plebiscitu decembra 1990, temeljita priprava na možno uporabo sile, učinkovitost in enotnost samega odpora in podpora mednarodne politike.

• Kako je takrat delovala slovenska vlada? So bili znotraj nje različni pogledi na to, kako priti do samostojnosti?

Vlada je delovala v skladu s programom. Bilo je nekaj različnosti, vendar nikoli po sprednjih sklepih ni bila prizadeta avtoriteta večine. Med ministri moje vlade ni bilo podpisnikov za demilitarizacijo Slovenije, torej za projekt, ki bi lahko ogrozil osamosvojitev.

• Katerega od politikov ste morali najbolj prepričevati, da je odločitev za samostojnost pravilna?

Doma nisem nikogar prepričeval, v Beogradu Markovića, v Evropi pa politike levih strank.

• Nekateri politiki, ocenjujoč zadnjih pet let, sodijo, da je bil Sachsov oziroma vaš model privatizacije največja napaka osamosvojitevnega obdobja?

Model je tak, za kakršnega se je bilo mogoče v takratnih okolišinah v parlamentu dogovoriti. Že to je bilo sklenjeno z veliko in škodljivo zamudo.

• Kaj bi potem vi imeli za največjo napako?

Samoodpravo Demosa in prepustitev politične pobude starim političnim silam, ki so se ujele z levo usmerjenim delom Demosa.

• Ali ste svojo zamenjavo z Drnovškom šteli v sklop osamosvojitevih dejanj?

Rušenje vlade z interpelacijami se je začelo, ko je bilo po-glavitno delo že opravljeno. Bili smo osamosvojeni in mednarodno priznani, tako da ni šlo več za osamosvojitevno dejanje, ampak za vprašanje politične moči v prihodnje. Rekel sem že, da je šlo za delitev pleina in bojazen starih in nekaterih novih političnih sil, da bi krščanski demokrati iz uspešne osamosvojitev potegnili preveč političnih točk.

• Ste sicer s svojim delom v zadnjih petih letih zadovoljni?

Država je napredovala, krščanski demokrati tudi. Vesel sem pridruženega članstva Slovenije v Evropski uniji, čeprav je bilo pri tem nekaj nepotrebnih zamude in končno smo morali privoliti v nekoliko višjo ceno. Jasno pa je, da bo naslednji mandat zelo težak.

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 9)

je bil 10. avgusta s privatnim pokopom.

Matthew F. Slak

Dne 9. avgusta je v Lake

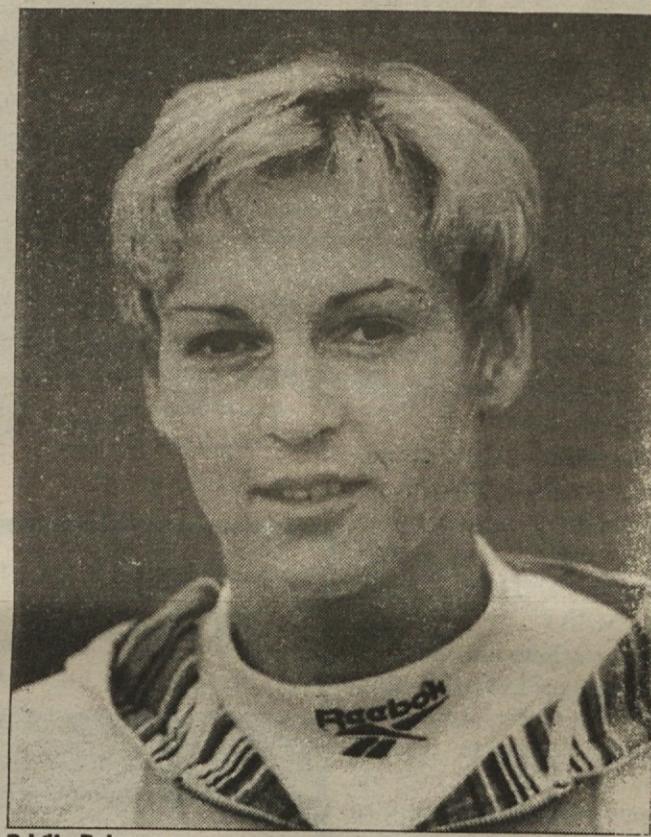
Vse slovenske medalje na Olimpijskih igrah

Sledi seznam slovenskih medalj, osvojenih v posamičnih športih na olimpijskih igrah:

Zlate (5) — Leon Štukelj (gimnastika - mnogoboj, Pariz 1924, Leon Štukelj (gimnastika - drog, Pariz 1924), Leon Štukelj (gimnastika - krogi, Amsterdam 1928), Miro Cerar (gimnastika - konj z ročaji, Tokio 1964), Miro Cerar (gimnastika - konj z ročaji, Mexico 1968).

Srebrne (7) — Josip Primožič (gimnastika - bradlja, Amsterdam 1928), Leon Štukelj (gimnastika - krogi, Berlin 1936), Jure Franko (smučanje - veleslalom, Sarajevo 1984), smučarji skakalci (ekipno, Calgary 1988), Mateja Svet (smučanje - slalom, Calgary 1988), Andraž Vehovar (kajak - slalom, Atlanta, 1996), Brigita Bukovec (100 m z ovirami, Atlanta, 1996).

Bronaste (11) — Leon Štukelj (gimnastika - mnogoboj, Amsterdam 1928), Stane Derganc (gimnastika - preskok, Amsterdam 1928), telovadci (gimnastika - moštveno, Amsterdam 1928), Miro Cerar (gimnastika - drog, Tokio 1964), Matjaž Debelak (smučanje - skoki, Calgary 1988), veslanje (dvojec brez krmarja, Seul 1988), veslanje (dvojec brez krmarja, Barcelona 1992), veslanje (četverec brez krmarja, Barcelona 1992), Alenka Dovžan (smučanje - kombinacija, Lillehammer 1994), Katja Koren (smučanje - slalom, Lillehammer 1994), Jure Košir (smučanje - slalom, Lillehammer 1994).

Brigita Bukovec

Andraž Vehovar

Visit Our Slovene American Auto Repair Shop!

NOTTINGHAM AUTO BODY & FRAME

Frame Straightening
Collision Repair
Painting

19425 St. Clair Avenue

Tel. 481-1337

Michael Bukovec, Owner

Oswego, Oregon, umrl 74 let stari Matthew F. Slak, oče Lynette Nichols, Matthews in Adriane Kelly, 4-krat stari oče, brat Antoinette Ruth, Narde Sprague, Mae Sever, Ann Perko, Evelyn McDonald, Elle Mueser, Dorothy Slak in Molly Striner. Pogreb je bil 13. avgusta v Portlandu, Oregon.

Misijonska srečanja in pomenki

1144. V Santiagu, Čile, je bil 30. julija

v mašnika posvečen Luis Eduardo Caballero Barron, C.M. Tam že dolga leta deluje zelo uspešno usmiljenja s. Marija-Andreja Šubelj. Širje slovenski lazaristi, med njimi gg. Tone Zrnec, Stanko Boljka in rajni kitajski misijonar Andrej Prebil, so delovali nekaj časa v Čileju.

Novomašnik se nam je predstavljal iz izrednim pismom, kjer popisuje začetek, rast in razvoj svojega duhovniškega poklica, ko je v Boliviji prišel iz indijanskega plemena v gorah v mesto in s pomočjo gorečega in razumevajočega lazarista, ki je vodil apostolsko šolo, bil poslan v Pariz, kjer je na Institute Catholique, kjer so študirali mnogi naši slovenski duhovniki, med njimi tudi dr. Stres in dr. Rodé, končal študije do diakonata. Zadnje leto je bil na fari v praktičnem apostolatu in njegovo pismo bomo v kratkem v celoti objavili v MSIP.

Posebno je zanimivo za vse, ki lahko kaj napravijo za nove duhovniške poklice v porabniških časih, ko je na svetu toliko plitkosti in ignoriranja duhovnih dobrin, pa tudi nerazumevanja potreb dobrih duhovnikov.

Novomašniku, ki sta ga zadnje leto podpirala (\$1000) pišec teh vrstic in Neimenovana pionirka MZA, smo poslali novomašni dar \$100, v imenu celotne MZA.

Slovenske usmiljenke večih

generacij so delovale in svoje življenje darovale za božje ljudstvo v Čileju; po mnogih hišah, do skrajnega juga na Ognjeni zemlji. Prosili smo za imena vseh in v februarju nam je s. Šubelj po dokumentih iz provincialne hiše, poslala 20 imen, ki jih želimo objaviti za zgodovino misijonskega sodelovanja slovenskih usmiljenk v Čileju. Podatki vsebujejo posamezna imena, začetek poklica, prhod v Čile in datum smr-

ti ali povrnitve v domovino.

Več jih je pa še živih in tam zelo aktivnih. Pri vsakem imenu je leto prihoda v Čile in leto smrti za rajne. Imena so po abecednem redu, ne po času prihoda v podolgovato državo Čileja, ki meji tisoče km na morsko obalo in je znana po obilnem ribolovu, da mnogi ribiči tudi iz ZD in Kanade po 6 mesecev ribarijo z ribiškimi ladjami na čilski obali in mnogi kar na ladjah že pripravljajo obilni ribji lov s posebnim postopkom za prodajo.

V Vancouveru sem pred letom srečal dalmatinskega ribiča, ki je nama z rajnim g. Martinom Turkom razložil, kako njegovi dve ladji brez vrnitve 6 mesecev doli ribarita in kako odličen je tamkajšnji ribji lov.

Spomnimo se v molitvi leteh
usmiljenk, ki so ali še darujejo svoje življenje za čilsko prebivalstvo.

S. Julia Fiderucci (prišla v Čile začetku stoletja in odšla v Argentino).

S. Frančiška Peternelj (1935 prišla in umrla 1966).

S. S. Vincencija Krištof (1936; se vrnila v Slovenijo 1966 in umrla na Mirnu).

S. Carolina Korbar (1938 – 1966 ob njeni smrti).

S. Neža Založnik (1935 – 1975).

S.S. Marija Baš (1938; se vrnila 1979 v Jugoslavijo in umrla v Beogradu).

S. Marija Camloh (1935 – 1992).

S.S. Ljudmila Celestina (1941 – 1971).

S. Marija Lidija Krek (1964; se vrnila v Gradec 1977 in umrla na Mirnu pri Gorici).

S. Ana Potočnik (1938 – 1986).

S. Valentina Šarabon (1935 – 1969).

S. Domicijana Kranjc (1939 – 1986).

S. Roza Kaplja (1940 – 1973). O njej se spominjam, da smo pogostoma v KM čitali. Bila je velika pionirka na terenu.

S. Julka Rus (1948). Upokojena deluje v Domu za ostarele. Vstopila k usmiljenkam v Sieni, Italija, leta 1946 iz taborišča Servigliano z rajno Ivančko Šmalc, Vero Škrbec, Terezijo Telič in Ivanku Lavrič.

S. Marija-Andreja Šubelj (1960). Velika pionirka v Čileju in MZA; pravkar končuje gradnjo Hogar Regazo v Santiago za 126 deklic iz razbitih družin. Ima dva brata v Torontu.

S. Vera Škrbec (1961). Vrnila se je 1973 v domovino in poslovala. Šmalc postala provincialka slovenskih usmiljenk. Že več let zelo bolna pri Sv. Jakobu v Ljubljani. Osebno ji dolgujem iz taborišča globoko hvaležnost za kako 'extra' solato in pranje perila v tistih težkih časih. Tudi za predano delo v dekliški Katoliški akciji, ki je pomagala z duhovnim poglabljajnjem ob sodelovanju kakim 20 dekletom do redovniškega poklica. Večina je šla med usmiljenke, Prijateljeva Vera pa v Buenos Airesu med karmelitankami.

S. Marija Tominec (1946; odšla v domovino 1962 in je na Mirenskem Gradu).

S. Terezija Telič (1948). Upokojena še dela kot medicinska sestra v Hospital Salva-

dor. Njeni bratje domobranci so bili strahovito mučeni po vrnitvi. Izšla iz taborišča Servigliano.

S. Ana Vozelj (1935 – 1988).

S. Ivana Verbič (1942 – 1952).

Vse rajne so z g. Prebilom vred v mavzoleju lazaristov in usmiljenk vzdane v grobnično pokopališču v Santiago. Naj poč vajo v miru!

Še živim pa pomagajmo z molitvijo zanje in pomočjo po naših močeh in zmogljivostih. S. Šubelj te čase posebej potrebuje vsak dolar, ki ji ga lahko pošljemo. Pred dvemi leti je praznovala 50-letnico redovniškega poklica. Potrebuje naše molitve za zdravje.

Iskreno se opravičujem,

da sem spregledal ob množtvu misijonske korespondence, objaviti v MSIP 14. januarja blagajniku Štefanu Maroltu poslano v depozit teleharove.

Družina John Kustec, Richmond Hts., Ohio, \$600 za dveletno podpiranje letošnjega novomašnika Klavdija Peterca. Ga. Pavla Vrečar in Mary Kette, Bessemer, Pa., \$130 (dar novomašniku v Indiji \$100; naročnina za Misijonska Obzorja \$20 in \$10 za znamke za misijonsko pošto).

Po \$200: Gdč. Sophie Kosem in mati Frances (vsaka poslovala, za zidanje nove cerkve v Stepanji vasi); ga. Mary Mernik (na račun pomoči bogoslovca Sašu Mugerli iz Kopra v ljubljanskem bogoslovju) in dr. Ivan G. Podobnikar, Columbus, Ohio, za sv. maše lazaristom na Madagaskarju. M.P. iz Chicaga \$100 (za bosanske matere in otroke \$50 ter za domačega duhovnika Simona Obare \$50).

Iskren Bog povrni!

Rev. Charles Wolbang CM

St. Joseph's Seminary

65 Mapleton Rd. P.O. Box 807

Plainsboro, NJ 08536-0807

Telefon: 609-520-8839

Fax: 609-452-2851

sem oddal 20 knjig v obliki monografij o najvažnejših etničnih skupinah v Clevelandu. Sodeloval sem tudi pri posebnem programu etničnih studij za srednješolce. V tem okviru sem organiziral federacijo vseh sobotnih šol - 17 narodnosti, ki delujejo v clevelandski okolici.

V ekonomiji sem se osredotočil na študij sedanje ekonome potrošništva in študij primerjalne ekonomije.

Ko je George Voinovich postal župan Cleveland, sem sprejel mesto svetovalca v njegovi upravi. Istočasno sem ohranil pozicijo profesorja na Cleveland State University. V mestni upravi sem ustanovil oddelek za izobraževanje 8000 mestnih uslužbencev (od nadavnih uradnikov, policistov, gasilcev, do direktorjev). Izboljšali smo kvalifikacije uslužbencev in vzpostavili nove metode usposabljanja - vse to s finančno pomočjo lokalnih fundacij.

Sodeloval sem pri ustanovitvi tako imenovane »Greater Cleveland Roundtable«, ki združuje najvidnejše clevelandske osebnosti (predsedniki podjetij, rektorji univerz, predstavniki cerkvenih, delavskih in državnih ustanov), z namenom, da pospeši razvoj Cleveland in izboljša odnose med sloji in rasami (črnci in belci). Več let sem bil član izvršilnega odbora. Danes je Cleveland zgled drugim mestom na tem področju. Pomagal sem tudi ustanoviti pretežno črnsko organizacijo Consumer Protection Association, ki pomaga revne potrošnike reševati iz finančnih težav. Že deset let sem predsednik izvršilnega odbora, kjer sem edini belec. (nadaljevanje in konec prihodnjih)

MALI OGLASI

FOR SALE

801 Bayridge, off Willowick Dr. 3 bdrm brick ranch. Full fin. basement, 2-car garage.

Theresa Manjas

Coldwell Banker Hunter Realty

Voice Mail: 979-5332

or 551-2701

70 Acres - Home w/2-car gar. Bldg. with 13 stalls Indoor arena - in Geneva area Theresa Manjas

Voice Mail: 979-5332

or 551-2701 (30-33)

FOR SALE

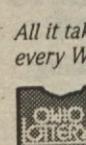
Collinwood. Brick 4 & 4 double. 2-car garage. Possible owner financing. 285-8920. (30-33)

For Sale — Paintings

By famous Slovene artists: Gaspari, Slapernik, Santelj, also 1 by Croatian artist Gordanović. Call or write Vida Mihevc Shoneman, 1001 Carpenter's Way, K 302, Lakeland, FL 33809. Phone: 941-859-7874. (30-33)

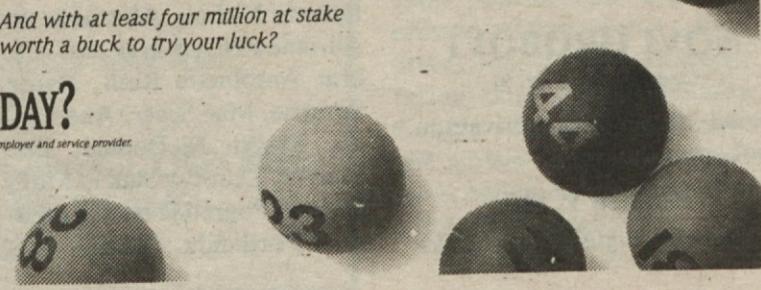
Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

OUR GAME PAYS YOU MILLIONS EVEN IF YOU CAN'T PITCH, HIT OR FIELD

FEEL LUCKY TODAY?

The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider.

All it takes to win Super Lotto is luck! And with at least four million at stake every Wednesday and Saturday, isn't it worth a buck to try your luck?